

bb. 78. a svéd külügyminiszter látogatása bábolnán

1/bc/tr/il/la

1967. április 11.

torsten nilsson svéd külügyminiszter és felesége valamint kísérete kedden ellátogatott a bábolnai állami gazdaságba. a látogatásra elkísérte őket szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és felesége, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

burgert róbert igazgató a gazdaság történetéről, munkájáról tájékoztatta a vendégeket, akik ezután megtekintették a gazdaság több részlegét, s a tiszteletükre rendezett lovasbemutatót. /mti/

bb. 79. a svéd külügyminiszter fogadása

t/bc/tr/il/la

1967. április 11.

torsten nilsson svéd külügyminiszter magyarországi látogatása alkalmából kedden este fogadást adott a budapesti svéd nagykövetségben.

a fogadáson részt vett péter jános külügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. trautmann rezső építésügyi miniszter, baczonk jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, bartos istván, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

✓ a gazdasági és kulturális élet több ismert személyisége

20.40/gy

- 58 -

- Vége -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 12.

bb. 1. négy nagyhirű külföldi zongoraművész és két vendégkar-mester az április végi koncerteken - charles münchen, anda géza és zubin mehta budapesten

1 ol/gk/sr/4/gy/la

1967. április 12.

a tavaszi hangversenyélet nagy koncertjeinek színhelye a zeneakadémia új orgonájának beépítése miatt április végén az erkel színházba tevődik át. emellett természetesen a zeneakadémia kistérme - ahol kis zenekari bérleti sorozatot rendeznek - és az országos filharmónia kamaraterme továbbra is várja a zenét kedvelő közönséget. a színes változatos tavaszi program tolmácsolásában számos nagynevű külföldi előadóművész működik közre.

ann schein, a kitűnő amerikai zongoraművész a tavaszi bérlet első vendégeként lép fel a magyar állami hangversenyzenekar május 2-i hangversenyén az erkel színházban. az együttest német gyula vezényli. ann schein schumann zongoraversenyét szóltatja meg. ugyanezen a napon a kamarateremben mutatkozik be elzbieta stefanska-lukowicz lengyel csembalo- és zongoraművész, több nemzetközi díj nyertese. a román sofia cosma is a kamarateremben ad egész estét betöltő műsort. május 5-i programján bach, busoni, brahms, beethoven, chopin és liszt-művek szerepelnek. a művész a bukaresti filharmónia nemzetközi hírszólólistája, aki már számos európai országban aratott sikert.

a zongora bolgár művésze, olga sevkenova is májusban lép fel budapesten. az arturo benedetti michelangeli kiváló olasz mester iskolájában tanult művész a országos filharmónia kamaratermében tolmácsolja a zongorairodalom remekait.

/folyt. köv./

- 1 -

le

bb. 1. / négy nagyhirű.... 1. folyt./ gy

két alkalommal, május 8-án és 10-én hallhatja anda géza zongorajátékát az erkel színház közönsége. első zenekari koncertjén beethoven c-moll és bartók 2. versenyművét, tolmácsolja, önálló estjén schubert, schumann, chopin-művek csendülnek fel.

charles münchen, a nagy sikert aratott „karmester vagyok”, című könyv művésznek is nagyhirű szerzője május 29-én a magyar rádió és televízió zenekarát vezényli az erkel színházban. június 8-án ugyancsak az erkel színházban lép a karmesteri dobogóra zubin mehta, a magyar főváros zenekarátai körében már nagy népszerűségnek örvendő indiai karmester is./mti/

bb. 4. hatnyelvű tájékoztató az aggteleki barlangról - május 21-én avatják a földalatti hangversenytermet

vid-fm/tné/4/ká/gy/la

1967. április 12.

hazánk egyik legszebb kirándulóhelyén, az aggteleki barlangvidéken látványos kulturális eseményekre kerül sor a nemzetközi idegenforgalmi évben. a baradla barlang egyik hatalmas sziklaüregében 700 személyes hangversenytermet alakítottak ki. a nézőteret a stix-patak választja el a sziklaszinpadtól, amelynek díszletét az évezredek cseppkőképződményei szolgálják. ebben a tereben érdekes régészeti lelet is látható: egy őskori cölöpipitmény és tűzhely maradványai. a koncertteremhez kényelmesen járható széles utat építettek, elkészült a földalatti öltözőhelyiség, és a napokban felszerelik a színpadi reflektorokat is.

az ország első barlang-hangversenytermét május 21-én avatják. ebből az alkalomból a borsod megyei tanács idegenforgalmi hivatala színes fényképekkel ellátott, magyar, német, angol, lengyel, cseh és eszperantó nyelvű tájékoztatót adott ki. a térképes tájékoztató közli a barlanghangversenyek „menetrendjét”, május 21-én a miskolci szimfónikus zenekar beethoven coriolanus nyitányát és 5. szimfóniáját adja elő./mti/

- 2 -

le

bb. 2. magyar riporterek alkotása nyugatnémet tv-műsorban

1 áe/gk/sr/3/gy/la

1967. április 12.

kende mártá és regős sándor, a magyar televízió munkatársai az egyik nyugatnémetországi televízióállomás fölkerésére hosszabb időt töltöttek az nszk-ban, s részt vettek egy nemzetközi közreműködéssel készülő riport-dokumentumsorozat megalkotásában. az „idegen szemmel”, című sorozatban több európai ország filmriporterei - meghatározott témák alapján - arról számolnak be, hogyan látják a külföldiek az nszk lakóinak mai életét. a magyar riporterek a német nők helyzetéről készítettek összeállítást. az országban négymillióval több nő él, mint férfi: a riporterek a munkában és a magánéletben ábrázolják a különböző foglalkozású, életkorú asszonyok lányok mai hétköznapjait. a filmet április 22-én a budapesti tv-stúdió is sugározza./mti/

bb. 6. varsóba készül a nemzeti

1 pr/gk/sr/4/gy/la

1967. április 12.

Lengyelországba készül a nemzeti színház 134 tagú művészgárdája. a tervek szerint május 30 és június 5 között lépnek a varsói közönség elé „utazó repertoárjuk”, két darabjával: „az ember tragédiája”, -val és a „marat halálá”, -val. a színház néhány vezetője a napokban tért haza varsóból, ahol „szemrevételezték”, a fellépés színhelyét, a varsói nemzeti színházat, s tárgyalásokat folytattak a lengyel-magyar kulturális csereegyezmény keretében vendégszereplő magyar együttes programjáról. mint elmondták, a varsói „nemzeti”, színpada megfelel a játszandó darabok igényének, s 700-800 látogatót befogadó nézőterének akusztikája is kitűnő.

utazásuk alatt a társ színház, a katona józsef, minden előadását megtartja, s nem marad üresen a nemzeti színpada sem: a moszkvai művész színház budapesten vendégszereplő együttesének nyújt majd ideiglenes otthont./mti/

- 3 -

le

bb. 3. több mint ezer budapesti tanácsstag munkája az állandó bizottságokban

1/ni/tm/11/6/sr

1967. április 12.

a budapesti tanácsstagoknak körülbelül a fele - több mint ezer tanácsstag - a lakosság képviselője mellett a szakigazgatási szerveket segítő állandó bizottságok munkájában is tevékenyen részt vesz. az állandó bizottságok összetételénél ügyeltek arra, hogy a szakképzettséggel rendelkező illetve a tanácsai gazdálkodás különböző területein gyakorlottabb városatyák képességeik szerint vehessenek részt kerületük, s a főváros életének irányításában, a fejlesztési tervek kialakításában, tennivalóik jelentős részét „örökölték”, az előző testületektől, számos helyi problémára azonban maguknak kell majd megoldást találniuk.

évek óta napirenden lévő téma, s a tanácsai állandó bizottságokra is jelentős feladatokat hárít a peremrészek kereskedelmi ellátottságának növelése. ezt a problémát sokoldalúan megvizsgálták, s kiderült, hogy a külső negyedekben az üzletek ugyan kevésbé zsúfoltak, mert 412 lakosra jut egy-egy élelmiszerbolt, míg a belső kerületekben 436-ra a lakókörzetek méreteit is figyelembe véve azonban fordított a helyzet: a külső kerületekben átlagosan 12 bolt helyezkedik el egy négyzetkilométeren, a belső övezetekben viszont 22 bolt jut ugyanekkora területre, a közeli és távolabbi tervek, amelyeknek kialakításában végrehajtásának ellenőrzésében az állandó bizottságok is részt vesznek, tovább javítják majd a mostani kedvezőtlen arányt.

az állandó bizottságokban tevékenykedő közlekedési szakemberek többhelyütt az utviszonyok javítását sorolták a legelső feladatok közé. az ilyenfajta munkára szintén a peremrészekben van sz. elsősorban szükség. a felmérés már megtörtént, a külső városrészekben például a járdák hossza mintegy 4.500 kilométer, ennek kétharmada azonban kiépítetlen. számítások szerint a fővárosban évente mintegy 240 kilométer - az elmaradottabb kerületekben évi 20-22 kilométer - új, korszerű járda építésére van mód. a peremkerületi járdafejlesztési akció állandó bizottsági kezdeményezésre indult, s a továbbiakban is részt vesznek a munkában a hozzáértő tanácsstagok.

az új állandó bizottságok munkába lépésével kapcsolatban az illetékesek hangsúlyozzák, hogy fokozott részvételük az ügyek intézkedésébe nem csökkenti az államigazgatási dolgozók munkáját és felelősséget, célja csupán a tanácsai munka társadalmi ellenőrzésének szélesítése, a lakosság bevonása a feladatok ellátásába. /mti. /

--

- 4 -

bb. 5. „csendben munkálkodni,, - a londoni kodály-alapítvány pályázatának díjnyertese

1/el/gk/8/11/sr

1967. április 12.

- szeretnék továbbra is csendben dolgozni - mondotta kalmár lászló a londoni kodály-alapítvány kórusműpályázatának díjnyertese, amikor tervei felől érdeklődött az mti munkatársa. - elfoglaltságom több irányú; legfontosabbnak mégis a komponálást tartom, nem szívesen, „specializálom”, magam, eddigi szerzeményeim között mégis a vokális művek vannak túlsúlyban. ha úgy adódik, írok hangszeres műveket is, tehát nem kötöm magam az egy műfajhoz.

- ezuttal másodszor jelentkeztem nemzetközi pályázaton, első ízben tavaly vonószekerei darabomat küldtem egy római pályázatra, s az bejutott a helyezett művek közé.

- az idei márciusi eredményhirdetés minden várakozásomat felülmulaszt, nem reménykedtem a 200 font sterlinges első díjban. a pályázatot öt külföldön elő volt, kodály-tanítvány londoni alapítványa hirdette meg. doráti antal, frid géza, pártos ödön, serly tiber és veress sándor a pályázók korhatárát 36 év alatti határozta meg, s olyan kíséret nélküli kórusművekkel lehetett jelentkezni, amelyek előadásai ideje 10-15 perc. értesülésem szerint magyarországról hat ilyen pályamunka került a zsűri asztalára. a múlt év októberében küldtem el az 1959-ben komponált és 1965-ben alaposan átdolgozott seneca sententiae című kórusomat. a klasszikus bölcselő leveleiből „vigasztalásai,, -ból és verseiből vett szövegre komponáltam a kórusművet, a zsűri eredményét a múlt hónap elején hirdették ki. a díjakat májusban londonban adják át.

kalmár lászló a magyar zeneműkiadó vállalat zenei szerkesztője. gyermekkorától foglalkozik zenével.

- a zsenék nagy részét elégettem - folytatja - komolyabban érettségim után kezdtem komponálni, a konzervatóriumban jártam, majd két évig folytattam tanulmányokat farkas ferenccel. sokat foglalkozom zenetörténettel, ez elengedhetetlen ahhoz amunkához is, amellyel a musica rinata sorozatban régi nagy mesterek széchenyi könyvtárban őrzött kéziratos munkáinak közzétételén dolgozunk.

- ezekben a napokban - ami a magam munkáját illeti - egy fagottversenyen munkálkodom. hatperces mű, amely három tételeből áll. legutóbb egy kis olasz madrigálomat mutatták be a rádióban, s ugyancsak előadták egy pedagógiai darabomat is.

a 35 éves kalmár lászló szerényen elhallgatta, hogy omár khájám perzsa költő verseire készült kórusművével és guillevic „tömegsír,, című költeményre írt oratóriumával már korábban szép sikert aratott. most díjat nyert kórusművével a díjkiosztás utáni napokban bemutatják és nyomtatásban is megjelentetik londonban. /mti/

--

21.10/11

-5-

bb. 7. idegenvezető képzés a balatonon

vid/szf/sk/4/ká/1l/bs

1967. április 12.

a balaton idegenforgalmi szervei felkészültek a magyar tenger vidékével kevésbé ismerős belföldi vendégek és külföldi turisták kalauzolására. az ibusz a két part idegenforgalmi hivatalainak munkatársain kívül a nyáron társadalmi idegenvezetőket is bevon a munkába. az idegenforgalmi szolgálat külső munkatársainak kiképzésére síófokon tanfolyamokat szerveztek. a tanfolyam résztvevőinek május végéig előadásokat és módszertani tapasztalatcseréket tartanak. a továbbképző tanfolyam egyes előadásain részt vesznek a hivatásos idegenvezetők is. a külső munkatársak legalább egy idegen nyelvet beszélnek, de számosan több ország turistáinak kalauzolására is képesek.

a vendéggjárásra az idegenvezetőknél kívül több vállalat és intézmény alkalmazottai is felkészülnek. a vendéglátó ipar többszáz, főleg idegen nyelveket beszélő egyetemistát alkalmaz anyári időnyben. a vendéglátó ipari törzsszemélyzet részére több helyen nyelvtanfolyamokat szerveztek, hat balatoni nyaralóhelyen a fodrászok is nyelveket tanulnak. /mti/

-.-

bb. 8. az új oktatási év előkészületei a balett intézetben

1/ol/tr/3/ 1l/sr

1967. április 12.

az állami balett intézetben megkezdtek az új oktatási év előkészületei munkálatait. a szakmailag sokoldalúan képzett nívós táncművészeket nevelő intézmény május 2-15 között várja a jelentkezőket, akik 1967/68-ban óhajtják megkezdni tanulmányaikat. az intézet növendékei állami költségen kilenc éven át minden támogatást megkapnak ahhoz, hogy zavartalanul készülhessenek fel hivatásuk gyakorlására.

a felvételre olyan 10-12 éves leányok és 10-14 éves korú fiugyermekek jelentkezhetnek, akik kedvet éreznek a tánchoz s elvégezték az általános iskola első négy osztályát. az intézetben belül egy általános és egy középiskola működik, melyek elvégzése után a tanulók érettségi vizsgát tesznek.

a felvételi vizsgára jelentkező vidéki gyermekek szülői hozzájárulással írásban, a budapesti jelentkezők személyesen keressék fel az intézetet. a felvételi vizsga időpontjáról a későbbiekben kapnak értesítést az érdekeltek. /mti/

-.-

21.15/1l

-6-

bb. 9. „remete”, vadkant lőttek csongrádban

vid/kz/sk/2/ká/1l/La

1967. április 12.

magányosan kóborló vadkant ejtett el csongrád megyében sipos István, a szőregi vadásztársaság tagja. a „remete”, vad kivételesen nagy példány: a súlya 170 kiló, agyara pedig 24 centiméteres. a hatalmas állat elejtése nem volt egyszerű: négy jól talált lövés terítette le. /mti/

-.-

-7-

le

bb 10. tudósítás a Parlamentből - ülés előtt

1 zs/tm-Lm zs

1967. április 12.

szinte pontosan 65 év a korkülönbség az új országgyűlés legidősebb és legfiatalabb tagja között. a közéletben hét évtizede tevékenykedő dr. harrer ferenc budapesti képviselő 93 esztendejével az országgyűlés pénteki alakuló ülésén ötödik alkalommal tölti be a korelnöki tisztet, a 28 éves bartha istván hajdu-bihar megyei képviselő pedig 349 képviselő között - a legifjabb tagja lesz a parlamentnek.

az országgyűlési irodán - ahol már napok óta „nagyüzemben” dolgoznak az alakuló ülés előkészítésén, - nem csupán az érdekesség kedvéért készítettek kimutatást a parlament tagjainak korösszetételéről, hanem elsősorban azért, mert mind a legidősebb képviselőre, mind a legifjabbakra felelősségteljes feladatok hárulnak. az ügyrend előírása szerint ugyanis az alakuló ülést az elnöki tanács elnöke nyitja meg, ezt követően azonban az országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáig a korelnöknek kell a tanácskozást vezetnie. egyidejűleg a két legfiatalabb képviselő - ezuttal tehát bartha istván, továbbá záborzky ferenc budapesti képviselő - ugynevezett korjegyzőként tevékenykedik. a hármójukból álló korelnökség tennivalói közé tartozik az is, hogy a megválasztandó hét tagu mandátumvizsgáló bizottság tagjainak mandátumát ellenőrizze. csak ennek megtörténte után töltheti be funkcióját a bizottság, amely a képviselő megbízatás hivatalos dokumentumait gondosan megvizsgálja, érvényességüket ellenőrzi, majd munkájáról a plenáris ülésen jelentésben számol be.

ugyancsak ügyrendi előírás, hogy az alakuló ülésen az országos választási elnökség elnöke beszámol a választások lezajlásáról, a számszerű eredményekről, a törvényesség betartásáról. sor kerül ezen kívül - a „házzabályoknak”, megfelelően - az országgyűlési bizottságok megválasztására is. a következő négy esztendőben, ugyanugy, mint a legutóbbi ciklusban, tíz bizottság működik majd. ezek a következők: honvédelmi, ipari, jogi- igazgatási- és igazságügyi, kereskedelmi, kulturális, külügyi, mezőgazdasági, szociális és egészségügyi, terv- és költségvetési, továbbá mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság. a testületek megválasztásuk után nyomban összeülnek és tagjaik sorából elnököt, továbbá titkár választanak.

/folyt./ köv./

8.27/e 9,p

- 8 -

Mk

bb 10. /tudósítás...i. folyt./-Lm

ami az előkészületeket illeti: az országgyűlési iroda munkatársainak ez alkalommal jónéhány olyan feladatot is meg kell oldaniuk, ami csak négyévenként adódik. most készül például a képviselői „ülésrend”, amely annyiban tér el az eddigitől, hogy az elnöki emelvény baloldalától számítva budapesttel kezdődően betűrendben helyezkednek majd el a megyék küldöttei. a patkó alakú padosorokban tehát a 66 fővárosi képviselő mellett a baranyai, a bács-kiskun megyei, a békési, stb. „honatyák”, ülnek majd, míg az emelvény jobboldalán a veszprém és zala megyei képviselők zárják a sort.

népes „stábbal”, vonulnak ki az ülésre a hírközlő szervezetek. a sajtó, a rádió, a televízió munkatársainak, továbbá a világosítók, technikusok, operatőrök, filmriporterek, hangmérnökök, stb. száma jóval száz fölött lesz. a külföldi lapokat, hírügynökségeket, rádió-állomásokat mintegy 35 újságíró tudósítja. „telt ház”, lesz a karzatokon is: a különböző társadalmi szervezetek, intézmények, üzemek dolgozóinak közül hatszázan személyesen is tanulhatnak majd az új törvényhozó testület első ülésének./mtl/

--

bb 11. hatvan centiméteres pisztrángok

vid kz/sk-Lm ká /3/

1967. április 12.

háromszázezer pisztrángot telepítettek az elmúlt években a bakony gyors vízfolyásaiba. az izletes husu hal azóta horogra érett: több 50 centiméternél nagyobb példányt találtak, sőt a legnagyobbak meghaladják a 60 centimétert is. a már kifejlett állomány halászatát rövidesen megkezdik, s a balatonpart éttermeit látják el vele. a halak fejlődésével arányosan nő azonban az orvhalászok száma is. egyesek szigonnyal, mások horgokkal fosztogatták a patakokat. az orvhalászat megszüntetésére halőröket alkalmaz a pisztrángos vizek gazdája, a magasbakonyi erdőgazdaság./mtl/

--

8.32/e 9,p

- 9 -

Mk

bb 12. véradó mozgalom a statisztika tükrében - gyors
ütemű fejlődés

1 ms/gg-lm sr /5/

1967. április 12.

a magyar vöröskereszt országos vezetősége a napokban foglalkozott a téritésmentes véradó mozgalom helyzetével és feladataival. a néhány évvel ezelőtt megkezdett mozgalom tavaly jelentősen tovább fejlődött. 1966-ban már az országosan begyűjtött vér csaknem háromnegyedét ingyenesen, embertársi együttérzésből adták a véradók. 1963 óta több mint két és fél-szeresére nőtt a térités nélkül begyűjtött vérmennyiség. 1966-ban csaknem 13 000 literrel gyűjtöttek több vért, mint az előtte való évben. tízezer lakosra ma már 329 véradó jut az országban, de a megyék többsége, 11 megye, túlhaladta ezt az átlagot. a megyék közül az előző két évben legjobb veszprém helyére zala került, amelyet sorrendben nógrád és komárom követ. ötvennél több olyan kisközséget tartanak nyilván, ahol a lakoságnak több mint 10 százaléka adott vért. a somogy megyei gyugy és a veszprém megyei békás minden ötödik lakója véradó.

a vöröskereszt most azt a célt tűzte maga elé, hogy a tavalyi tervhez képest további 10 százalékkal növelik a téritésmentes vérvételek arányát. a fő figyelmet a véradók stabilizálására, megtartására irányítják. ebből a szempontból igen jelentős az ifjúság fokozódó bevonása a mozgalomba, valamint az egész városokra, nagyüzemekre kiterjedő mozgalmak, amelyeknek alapját a jka és várpalota többéves páros versenye teremtette meg. tavaly már 21 helyen bonyolítottak le ilyen akciót. ezeken az ugynevezett nagy kiszállásokon a véradó szolgálat emberei összesen csaknem tízezer liter vért gyűjtöttek be. szombathely egyedül csaknem másfélezer liter vért adott, de a dunaujvárosiak véradása is 1000 literen felül volt. a lenin kohászati művek dolgozói több mint 500 liter vért adtak, a somogy megyei állami gazdaságokban ugyancsak közel járt az eredmény az 500 literhez.

tavaly már a véradók 40 százaléka ismételtén adott vért, több megyében, mint veszprémben, hajduban és pest megyében az 50 százalékot is meghaladta számarányuk. az elmúlt évben 101 véradó kapta meg a kiváló véradó kitüntetést./mti/

..-

8.37/e 9, P

- 10 -

Mk

bb 13. naponta indul „vitaminszállítmány”, külföldre és
a fővárosba a körösök vidékéről

vid-kz/sk szb ká /2/

1967. április 12.

a körös-vidék zöldségtermesztő gazdaságai naponta szállítanak a fővárosba és külföldre friss fejessalátát, primőrpaprikát és egyéb vitamindús zöldségfélét. a tótkomlósi viharsarok termelőszövetkezet termálvizes hajtatóházában, - ahonnan az egész idényben mintegy negyedmillió zöldpaprika kerül majd az üzletkebe - naponta 20 000-et szednek és csomagolnak ebből a közkedvelt primőrből. az ujkigyósi aranykalász termelőszövetkezet 10 000 - 12 000 fej zöldsalátát csomagol minden nap osztrák és csehszlovák exportra. gyuláról és környékéről pirosretket, fejessalátát, paprikát és uborkát szállítanak. e híres zöldségtermő tájon az idén csupán a háztáji gazdaságok többmillió forint értékű primőrt termelnek és adnak át a kereskedelemnek. /mti/

..-

bb 14. a középiskolai felvételek eddigi tapasztalatai

1 vt/j szb sr /5/

1967. április 12.

a középiskolai felvételek eddigi tapasztalatairól tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban. elmondották, hogy az általános iskolák nyolcadikos diákjai közül országosan csaknem 138 000-en jelentkeztek továbbtanulásra. szakmunkásképző iskolába csaknem 67 ezer, a különböző típusú középiskolákba mintegy 68 ezer fiatal kérte felvételét. a többiek gyors- és gépirőiskolába, valamint betanított munkásképző tanfolyamra jelentkeztek.

mint ismeretes, az 1967-68-as oktatási évre a középiskolák első osztályaiba nappali tagozaton mintegy 65 000 fiatal felvételére adódik lehetőség. a statisztikai adatok szerint - az előző évekhez hasonlóan - az idén is túljelentkezés mutatkozik. a szakközépiskolákba 20 130 fiatalt tudnak felvenni, viszont 24 539-en jelentkeztek. a technikumokba 7 920 tanuló vehető fel, s ezekbe a tanintézetekbe 10 000-rel többen kérték felvételüket. gimnáziumba csaknem 26 000 általános iskolás jelentkezett, ezzel szemben 36 000 diák számára van hely az első osztályokban.

/folyt.köv.;
8.43/e 9, P

- 11 -

Mk

bb 14. /a középiskolai... 1. folyt./- szb

a jelentkezések - folytatták a tájékoztatást - nem voltak egyenletesekek, mivel a gimnáziumi felvételt kérők túlnyomó többsége elsősorban néhány városi „divatos”, iskolában, s főként ezek szakosított tantervű osztályaiban szeretne továbbtanulni. így alakult, hogy budapesten - főleg a peremkerületekben -, valamint több vidéki, ugynevezett „kis”, gimnáziumban még sok tanulót tudnak felvenni, nem szakosított tantervű osztályokba.

mindezt bizonyítja, hogy az általános iskolákban az előzetes felvilágosító munka javításra szorult. örvendetes ugyanakkor, hogy az általános iskolákban javult a tanulók jellemzésének összeállítása, a korábbinál lényegesen alaposabb, realisabb, létezőbb képet adtak az osztályfőnökök a továbbtanulásra jelentkezett gyermekek érdeklődéséről, szellemi, testi fejlettségéről, általában képességeiről. ezzel megalapozottabbá vált a középiskolák döntése. egyes tanintézetekben - főként gimnáziumokban és szakközépiskolákban - a jellemzéseket nem mindig vették kellőképpen alapul. több igazgató a felvételi döntéseknél mindenekelőtt a tanulmányi átlagot nézte, holott az iskoláztatás utasítás világosan kimondja: „a döntésnél a jellemzésre és ajánlásra támaszkodva, a tanuló tanulmányi eredményét, felkészültségét és magatartását együttesen kell figyelembe venni, biztosítani kell, hogy a gimnáziumok általános tantervű és szakosított tantervű osztályaiba kellő arányban kerüljenek a fizikai dolgozók tehetséges gyermekei...”,

a középiskolai felvételek még nem fejeződtek be, így a hátralevő időben a tanácsok oktatási osztályai segítséget nyújthatnak, hogy az arra érdemes diákok felkészültségüknek megfelelően tanulhassanak tovább. /mti/

..-

bb 15. ólmot helyettesítő cementet szállítanak a földalatti vasut építéséhez tatabányáról.

vid-szf/sk szb ká /4/

1967. április 12.

különleges, duzzadó cementet szállít budapestre a földalatti vasut építéséhez, a szilikátipari kutató intézet tatabányai kísérleti üzeme, a speciális cementtel a drága import ólmot helyettesítik a tübing gyűrűk lezárásánál. ez a cementfajta ugyanis nem zsugorodik, nem veszít térfogatából, s így légmentesen elzárja az elemek közötti réseket, megakadályozza a víz beszívargását.

/folyt.köv./

8.52/e 930P

- 12 -

kk

bb 15. /ólmot helyettesítő... 1. folyt./- szb

az idén 110 tonna duzzadó cementet küld a tatabányai kísérleti üzem budapestre. egy-egy tübing gyűrűhöz mindössze egy-két kiló ilyen cement szükséges. az ólmot helyettesítő cement rendkívül gyorsan, négy-nyolc perc alatt tökéletesen köt. /mti/

..-

bb 16. új magyar földmérési módszer: 25 kilométeres távon legfeljebb néhány milliméternyi eltérés

t tz/tm szb 1e /5/

1967. április 12.

új módon kezdik meg idei terepmunkájukat a budapesti geodéziai és térképészeti vállalat földmérői. az eddigiektől eltérően jelentőségüket a lakosság alig fogja észrevenni, mert az új módszerű felméréshez - amelyet csakai dénes, a vállalat tudományos kutató csoportjának vezetője dolgozott ki - csak tízedannyi magas, gula-szerű faépítményre van szükség, mint korábban. az új eljárással egyébként kétszer olyan gyorsan halad a munka, mind eddig. ilyen módon évente milliós megtakarítások válnak lehetségessé a vállalat, illetve a népgazdaság számára.

gazdaságossága mellett az új módszer rendkívüli mértékben fokozza a mérés pontosságát. a vállalat egyébként is különböző műszereket használ, amelyek a két pont közti távolságot az egyikről kibocsátott, és a másiktól visszavert fény-, illetve elektromágneses hullámok „menstidejéből”, állapítják meg, de az új magyar eljárás még ezeknek a műszereknek a mérési pontosságát is megnövelte. jellemző erre, hogy míg nem is olyan régen 2 kilométeres távolságot is csak több centiméteres, sőt három-négy deciméteres eltérésekkel lehetett mérni, jelenleg a vállalat szakemberei 25 kilométeres távolságokat is néhány milliméternyi pontossággal határoznak meg.

az új módszerrel most hajdu-bihar és szabolcs megyében folytatják azt a fokozatosan az egész országra kiterjesztendő részletes földmérést, amit körülbelül fél évtizede kezdtek el. eddig évenként hozzávetőleg ezer négyzetkilométert tudtak felmérni, mostantól kezdve azonban már kétszeres ütemben, esztendőnként 2 000 négyzetkilométeres teljesítményt folytatják a munkát. /mti/

8.55/e 940P

- 13 -

kk

bb 17. faipari gépek - vietnamnak

vid szf/sk-lm ká /2/

1967. április 12.

a múlt esztendőben a hajdu-bihar megyei üzemekben rendezett vietnami műszakok eredményeként több mint félmillió forintot juttattak a szabadságáért harcoló hősi vietnami népnek. a megye munkásai üzemi gépekkel is segítik az amerikai agresszió ellen harcoló ország dolgozóit. a debreceni fémfeldolgozó és javító ktsz telephelyén két új faipari kombinált gyalugépet csomagoltak be és küldtek vietnamba./mti/

--

bb 18. számítógépeken a termelőszövetkezetek gazdálkodási mérlege - 5.4 millió számítás május végéig - tovább fejlesztik a földművelésügyi minisztérium számítástechnikai apparátusát

1 cs/j-lm 1e /5/

1967. április 12.

a termelőszövetkezeti zárszámadások adatainak nagy részét a földművelésügyi minisztérium statisztikai és számítástechnikai igazgatóságán már átfordították a feldolgozógépek „nyelvére”, a Lyukkártyákon rögzített számhalmazok napi 20-23 órán át peregnak az elektronikus számítógépeken, és hatalmas táblázatokba rendeződve mutatják a szövetkezeti gazdálkodás 1966 évi eredményeit.

az igazgatóság 1962-ben hagyományos berendezésekkel kezdte meg a zárszámadások központi feldolgozását, tavaly pedig már áttértek az előbbinél sokkal gyorsabb, pontosabb, elektronikus rendszerű adatfeldolgozásra. a korszerű adatfeldolgozó gépek a termelőszövetkezeti zárszámadás adataiból kerekén 5.4 millió számítás végeznek és rendeznek el sokféle csoportosításban. hagyományos asztali számítógépekkel ez körülbelül 200 000 munkaórát venne igénybe, vagyis 80-100 főnek adna egész évi munkát. ugyanakkor ez a munka a Lyukkártyakészítő-, rendező-gépek, valamint a 3 táblázó és 1 elektronikus számítógép 3 havi kapacitásának csak 20 százalékát foglalja le. a legutóbbi zárszámadások adatrengetegével előreláthatólag május elején végeznek.

a még gyorsabb feldolgozás gyorsabb és hatékonyabb intézkedéseket eredményezhet. ehhez egyrészt a gazdaságok, üzemek, intézmények adatszolgáltatását kell még gyorsítani és pontosabbá tenni, másrészt a gép feldolgozást akarják tovább korszerűsíteni.

/folyt.köv./
9.--/szb qnep

-14-

mb

bb 18. /számítógépeken....1. folyt./-lm

a tervek szerint még ez év közepe tájt egy, az eddigi legnagyobb gép teljesítményét egyharmaddal túlhaladó univac 1004-es amerikai és az év vége felé egy minszk 22-es szovjet gépet importálnak. ez utóbbira jellemző, hogy míg az óránként 24 000, illetve 36 000 Lyukkártyát feldolgozó amerikai univac gépeknek csupán 961 pozíciós ugynevezett gyorsmemóriája van, a szovjet gép elektronikus memóriája 8000 számpozícióra terjed ki. külön előnye, hogy mágnesszalagos rendszerű, automatikus adattárolóval rendelkezik, amely több millió adatot rögzít. ezzel a gépkomplexummal az eddigieknél sokkal összetettebb műveleteket, valóban bonyolult tudományos számításokat is viszonylag gyorsan végezhetnek el./mti/

--

bb 19. monok: a kőművesek faluja

vid-fm/tné-lm ká /4/

1967. április 12.

a borsod megyei monok községnek - kossuth lajos szülőfalujának - van egy másik nevezetessége is: mint a „kőművesek faluját”, tartják nyilván, mert szinte minden családban akad egy kőműves. a férfiak zömösze különböző borsod megyei építőipari vállalatoknál, a környező tsz-ek építőbrigádjaiban dolgozik, de igen sokan - mint magánkisiparosok - családi házak építését vállalják. a községben körülbelül ötszázra tehető a kőművesek száma.

a kőfaragó, majd később a kőműves mesterség mintegy két évszázada alakult ki monokon, az andrássyak egykori birtokán. a falu lakosságának a földből kevés jutott, ott volt azonban az építkezéshez kiválóan használható kő. olyan kőművesdinasztiák élnek a községben, ahol a nagypapa a múlt században emelt ugynevezett ujkastély építésénél dolgozott, - unokája pedig a közelmúltban szerezte meg a kőműves képesítést. a község művelődési otthonát társadalmi munkában a monokiak készítették el, s nincs szükség „idegen munkaerőre”, a családi házak építésénél sem. jelenleg mintegy husz fiatal tanulja a kőművesszakmát./mti/

--

9.05/-e qnep

- 15 -

mb

bb 20. megkezdődtek a kisz vii. kongresszusának előkészületei
- több mint százezer tisztség a fiataloknak

1 di/gk-ju la /4/

1967. április 12.

a kisz központi bizottságánál megalakult a kongresszusi iroda, a városokban és falvakban pedig megkezdődött az alapszervezeti vezetőségválasztó taggyűlések sorozata. a forradalmi ifjúsági napok sikeres akciója után, a napokban már a kisz június 29-én összeülő vii. kongresszusának méltó előkészítésén munkálkodnak az ifjúkommunisták.

május 5-ig több mint százezer tisztség betöltéséről döntenek a fiatalok. a mintegy 22 ezer alapszervezeti vezetőségválasztó taggyűlésen megvonják a legutóbbi kongresszus óta eltelt időszak mérlegét. számot vetnek azzal, hogy mit végeztek az elmúlt két és fél esztendőben, hogyan teljesítették vállalásaikat, lépést tartottak-e a követelményekkel. megvizsgálják, hogy a közösség eddigi vezetői jól betöltötték-e hivatásukat.

ujdonság: most elsődizben egy hónappal az alapszervezeti vezetőségválasztó taggyűlés előtt életre hívták a jelölőbizottságokat, illetve azokon a helyeken, ahol tiznél kevesebb a kisz tagok száma, döntöttek arról, hogy ki legyen a taggyűlés elnöke. a jelöltlisták kialakítását így mindenütt valóságos közvéleménykutatás előzte meg. a közösség tagjainak mindegyike, vagy legalább is többsége beleszólhatott abba, hogy kikre bízzák a megtisztelő és felelősségteljes tisztségeket.

az alapszervezeti vezetőségválasztó taggyűléseket május 5 és 30 között az üzemi, a falusi, a hivatali, a tanintézeti, valamint a járási, a városi és a kerületi küldötttertekezetek követik. a budapesti és a megyei küldötttertekezeteket május 30 és június 10 között tartják. /mti/

--

9.10/Lm

10, P

- 16 -

Mla

bb 22. az építésügyi minisztérium a ix. pártkongresszus határozatainak teljesítéséért - az ém építőipar 30 helyett 40-42 százalékkal bőviti kapacitását a harmadik ötéves tervben

1 sb/Lk szb 1e /7/

1967. április 12.

a ix. pártkongresszus sokat foglalkozott az építőipar munkájával és javítására határozatában is sok fontos és sürgős feladatot jelölt meg. az építésügyi minisztérium azóta számos intézkedést tett ezek megvalósításáért, s most azt is felmérte, miként kezdődött el az eddigi rendelkezések érvényesítése.

a vidék fokozottabb iparosítását előíró kongresszusi határozat alapján előirányozták, hogy a harmadik ötéves tervben az építésügyi beruházások 93 százalékát az iparilag kevésbé fejlett területekre, vidékre telepítik. budapesten csak a főváros lakásgondjainak enyhítését segítő második és harmadik házgyárat, s az a két üzem ellátásához szükséges beépíthető butorokat, szigetelőanyagokat és fémsablonokat készítő gyáregységeket építik fel. az országos lakásprobléma megoldásának fontos feltételeként vidéken - győrött, miskolcon és valószínűleg még debrecenben - is kiépítik a házgyári hálózatot, amellyel a jelenlegi 1800 helyett 1970-ben már évi 17 000 lakást „termelő”, házgyári kapacitás áll a népgazdaság rendelkezésére. ezenkívül az építésügyi minisztérium 3 000 lakáshoz falblokkot ad a szövetkezeti építőipar-nak, a magánépítkezések meggyorsítására, s ugyanebből a célból - az előzetes számítások szerint - 1970-ben 50 százalékkal több építőanyagot ad a lakosságnak, mint 1965-ben.

a pártkongresszus fontos feladatként jelölte meg a beruházási igények és az építőipar kivitelező kapacitása közötti összhang megteremtését, az ipari beruházások meggyorsítását. az ehhez szükséges feltételek megteremtéséről intézkedett a kormány 3003-as határozata is, amely lehetővé teszi, hogy a harmadik ötéves tervben az előirtnál jobban növelje termelését az építőanyagipar és az építőipar. így az ém szilikátiipar 24 helyett 35 százalékkal, az épületszerkezetgyártó-ipar pedig 52 helyett 60 százalékkal fokozza termelését. a kedvezőbb anyagellátás következtében az ém építőipar sem a tervezett 30, hanem 40-42 százalékkal bőviti kapacitását.

/folyt.köv./
9.18/e

10, P

- 17 -

Mla

bb 22. /az építésügy... 1. folyt./- szb

/ a kongresszusi határozatban szó van a kőolaj- és a földgáz fokozottabb hasznosításáról is, az építésügyi minisztérium saját beruházásainál és a régi építőanyagipari üzemek kemencéinek és egyéb fűtőberendezéseinek korszerűsítésénél már ezeknek az energiahordozóknak az alkalmazását tervezi, a harmadik ötéves terv végén például a kerámia-termékeknek a mostani 15 helyett majdnem 70 százaléka szénhidrogénnel állítja elő, az üvegiparban és a porcelániparban is kiterjesztik a földgáztüzelést, s végeredményben az építésügyi tárca 1970-ig az országos átlagot valamivel meghaladó mértékben, 17-ről 40 százalékra emeli a fűtőolaj- és földgáz felhasználásának arányát.

a minisztérium vizsgálatai szerint az építő- és építőanyagiparban még 25 000 ember dolgozik különösen nehéz fizikai, vagy egészségre ártalmas munkakörben, most iparáganként tanulmányozzák, hogy a kongresszusi határozatban előírt munkaidő-csökkentés a napi vagy a heti munkaidő-rövidítés formájában felelne-e meg jobban a termelés és a dolgozók összehangolt érdekeinek, az ém munkügyi főosztálya ez év második felében terjeszti elő erre vonatkozó javaslatait.

a pártkongresszus egyik központi kérdésével, az új gazdasági mechanizmus előkészítésével összefüggésben az építésügyi minisztérium tavaly és az idén is sok intézkedést tett, többek között a tervmutatók és a központi gazdálkodás alá vont anyagok számának lényeges csökkentésével, s még sok egyéb rendelkezéssel egyszerűsítette az irányítást, növelte a vállalatok önállóságát, fokozta az anyagi érdekeltiséget, jelenleg is több minisztériumi bizottság dolgozik az építésügy új irányítási és gazdálkodási módszereinek kialakításán és bevezetésük előkészítésén.

a pártkongresszusi határozat teljesítését vizsgáló felmérés az építőiparban eddig végzett munkát végeredményben megfelelőnek értékelte, s ennek alapján megjelölte a további teendőket, ezenkívül meghatározta, hogy az év második felében ismét átfogó vizsgálattal ellenőrzik a határozatok valóra váltását. /mti/

9.25/e

- 18 -

Kab

bb 21. kemping körmenden

vid-fm/tné-Lm ká /2/

1967. április 12.

a hazafias népfront körmendi járási bizottságának kezdeményezésére „átmenő kemping”, létesül körmenden, a nyolcas számú főközlekedési út menti járási székhelyen évről évre több turista fordul meg, s különösen nagy a külföldi átmenő forgalom, ez adta az ötletet a kemping létesítésére, amelyet a festői szépségű őspark melletti területen építenek fel, ehhez nagyértékű társadalmi munkát ajánlottak fel a körmendiek, kevés beruházással, főleg társadalmi munkával rendbehozzák, tovább szépítik a rába-parti strandfürdőt is, ahol nemcsak fürödni, de csónakázni is lehet majd./mti/

bb 23. követésre méltó baranyai kezdeményezés: megjelölik a 2. osztályú áruk hibáját

vid szf/sk-Lm ká /4/

1967. április 12.

a vásárlók gyakori és jogos panasza, hogy a gyártó vállalatok a 2. osztályú áruknál nem tüntetik fel az alacsonyabb minőség okát, baranyában méltányolják ezt a fogyasztói kívánságot: a tanácsi felügyelet alá tartozó mohácsi vegyesipari és komlósi helyiipari vállalat konfekció üzemeiben ezentul bélyegzővel rányomják a textil termék címkéjére, hogy szín, szövés vagy műszaki hibás-e a 2. osztályú áru, ezenkívül feltüntetik a hiba helyét is, amikor tehát az eladó kézbe veszi az árut, pontosan tájékoztatni tudja a vevőket a leminőség okáról és a hiba helyéről, mértékéről./mti/

bb 27. kgst növényvédelmi kísérletek szabolics-szatmár megyében

vid kz/sk-Lm ká /3/

1967. április 12.

a kgst államok mezőgazdasági bizottsága a szabolics-szatmár megyei növényvédő állomást bizta meg a Lengyelországban, csehszlovákiában és az ndk-ban gyártott új növényvédelmi anyagok kipróbálásával, illetve azok hasznosítási módszereinek kidolgozásával, az állomás szakemberei termelészövetkezeti gyümölcsösökben próbálják ki az új, többségükben gomba- és rovarölő vegyszereket, amelyek között több paration, kén és foszforészter tartalmú anyag is található, ezek lesznek a jövőben a káros dot-tartalmú idegmérgek helyettesítői./mti/

9.20/Lm

- 19 -

Kab

bb 24. földalatti zörejmérésekkel vizsgálják a gázkitörésveszély leküzdésére alkalmazott módszerek hatását

vid szf/sk-lm ká /5/

1967. április 12.

a mecseki szénmedence üzemei a gázkitörésveszély szempontjából a legveszélyesebb bányák közé tartoznak. a gázkitörés megelőzésére a mecseki szénbányászati tröszt kutatógárdája több eljárást dolgozott ki. ilyen a provokációs robbantás, amellyel alkalmas időben „menetrendszerűen” váltják ki a gázkitörést. a perforálással, injekciózással, előfúrással pedig fokozatosan oldják fel a gáz- és kőzetfeszültséget. a további feladat annak tisztázása, hogy változó körülmények között melyik védekezési eljárás a legeredményesebb. az ellenőrzést geofizikusok végzik. a föld alatt mikroszeizmikus mérésekkel felfogják a gáz- és kőzetfeszültség átrendeződésével járó zörejeket, ezeket regisztrálják, majd elemzik. így igen értékes összefüggéseket állapíthatnak meg. a vizsgálat eredményeképpen egyértelműen tapasztalhatják, hogy a védekezési eljárás milyen mértékben hatott a vágatvégen uralkodó kőzetfeszültségi állapotokra. a műszer ugyanis „észre veszi”, folyamatában megmutatja a védekezési módszerek hatásmechanizmusát. ebből következtetni lehet, hogy késleltetni vagy éppen gyorsítani kell a reakciót.

a mikroszeizmikus mérések nagyban hozzájárulnak a mélybányászat biztonságának növeléséhez. erre azért is szükség van a mecseki szénmedencében, mivel két-három év múlva ismét erőteljesen a mélység felé irányul a pécsi és a komló bányák művelése./mti/

--

bb 25. új idegenforgalmi borozó a rába parton

vid kz/sk-lm ká /2/

1967. április 12.

új, elsősorban idegenforgalmi célokat szolgáló szórakozóhelyiséggel gazdagodott győr. a helyi földművelésszövetkezet megnyitotta félmillió forintos költséggel kialakított magyaros borozóját, asztánnyá alakított rába parton. a hangulatos borozóban asztalnak, székeknek egyaránt hordókat használnak. a szekszárdi állami gazdaság borait árusítják, s ehhez speciális győri receptek szerint készített házi sültkolbászt és peccsenyét tálalnak./mti/

--

9.35/e

- 20 -

kb

bb 26. tanulmány az egykori cseregyerek-rendszeréről

vid fm/sk-ju ká /4/

1967. április 12.

hazánkban több évszázadon át divott és a nép széles rétegeire terjedt ki a cseregyerek-rendszer, amely a kárpát-medencében élő nemzetiségek nyelvének kölcsönös elsajátítását célozta - állapította meg kutatásai során dr. andrásfalvy bertalan, a mta dunántúli tudományos intézetének néprajzos munkatársa. a csere-szülők - társadalmi és kulturális helyzetüknek megfelelően - különböző formákban teremtettek kapcsolatokat egymással: a parasztsághoz tartozók vásárokon ismerkedtek meg, majd keresztiszülőknél hívták meg egymást. a baranya megyei váralja magyar lakosai például a majosi, a szekszárdiak az izményi, a nagydorogiai a varsányi németekkel alakítottak ki ilyen kapcsolatokat. később a sajtót is igénybe vették: a századfordulót követő években már több baranyai lapban olvasható a hirdetés, hogy „cseregyereket vállalok”.

a cseregyerek ugyanazokat a „jogokat” élvezte a családban, mint a távollévő partnere: elfoglalta annak ágyát, asztalhelyét és a csereszülőket „apám,-nak, „anyám,-nak szólitotta. amíg a közoktatás nem vált általánossá, a csere időtartama elérte, sőt meghaladta az egy évet, később azonban a nyári iskolai szünetre korlátozódott. kiterjedt a csere szokása a kárpát-medencében élő valamennyi nemzetiségre, a horvát,- szerb,- német,- románajku lakosságra egyaránt.

a cseregyerek -rendszer, az idegen szóra adás elterjedése, - amely Európában egyedülállónak számított - az első világháború után erősen szűkült, majd szinte teljesen megszűnt. a témára vonatkozó kutatások részleteiről dr. andrásfalvy bertalan érdekes tanulmányban számol be. /mti/

--

9.40/ju

-21-

kb

bb 28. termelőszövetkezeti művészegyűltések a kiskunságban

vid-fm/gg-ju ká /3/

1967. április 12.

megélénkült az öntevékeny művészeti élet a kiskunsági termelőszövetkezetekben. a vidék csaknem valamennyi közös gazdaságában van művelődési terem, több tsz pedig kisebb művelődési otthont épített. ennek eredményeként egymásután alakultak a tanyai művészegyűltések. a kecskeméti béke tsz-ben például kitűnő citerazenekart „verbuváltak”, a megyeszékhely másik szövetkezetében pedig kamarakórus működik. számos tsz-ban táncosport alakult a vidék gazdag népi táncgyománnyainak ápolására.

kiskunság egyik legnagyobb létszámú művészegyűltése a napokban kezdte meg működését a tiszakécskei béke tsz-ban. műsorával a környező falvakat, főként pedig a tanyavilágot járja. az együttes rendezője, maszkmestere és diszlettervezője egyszemélyben zoboki istván, a tsz kőművesmestere, aki kiváló érzékkel látja el ezt a munkát is. /mti/

-. -

bb 29. nagyteljesítményű gáz-égőfejekkel hosszabítják az olvasztókemencék élettartamát az orosházi üvegyárban

vid szf/sk-ju ká /4/

1967. április 12.

az orosházi üvegyárban, ahol földgázfűtésre rendezték be az olvasztókemencéket - általában 16 hónaponként át kell építeni ezeket a berendezéseket, a kemenceátépítés azonkívül, hogy több millió forintba kerül, hátráltatja a termelést. ezért a műszaki gárda célul tűzte ki, hogy meghosszabítja a kemencék élettartamát.

/folyt. köv./

9.48/ju

-22-

KK

bb 29. / nagyteljesítményű gáz... 1. folyt. /-ju

a gyárban most nagyteljesítményű, osztrák gyártmányú égőfejeket szerelnek a kemencékbe. a kísérletek azt mutatják, hogy az új rendszerű égőfejekkel legalább nyolc hónappal sikerül meghosszabítani a kemencék átépítés nélküli használati idejét, ezenkívül növelhető velük a kemencék nagy teljesítménye is. az öblösüveg hutában jelenleg naponta 68 tonna üvegmassza olvad egy-egy kemencében. a nagyteljesítményű égőfejek beépítése után legalább 75 tonnára emelhetik a massa mennyiségét. /mti/

-. -

bb 30. művelődési autóbusz a tiszaföldvári Lenin tsz-ben

vid fm/tné-ju ká /3/

1967. április 12.

hatvan személy szállítására alkalmas ikarus-autóbust vásárolt művelődési célokra a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezet. a „kiváló gazdaság”, címmel kitüntetett nagyüzem az ország egyik „legfiatalabb”, gazdasága, csaknem háromszáz a 30 éven aluli fiatalok száma, de az egész tagság átlag-életkora sem haladja meg a 37 évet. az autóbusz rendelkezése, hogy a közös gazdaság fiataljait színházi előadásokra, országjáró kirándulásokra, sportversenyekre szállítsa. ilyen módon tekintik majd meg a budapesti nemzetközi vásárt, az országos mezőgazdasági kiállítást is. a tsz szociális és kulturális alapjából 50 színházi bérletet vásároltak, amellyel a legjobb dolgozókat jutalomként előadásokra küldik a szolnoki színházba. a művelődési autóbusz „premierje”, május elsején lesz. /mti/

-. -

bb 33. visszaérkezet t buchenwaldból

k vt/sk-ju la /1/

1967. április 12.

az a küldöttség, amely borgos gyula rendőrezredes vezetésével - a magyar partizán szövetség és a nácizmus üldözöttjei bizottságának képviselőjeként - részt vett az egykori náci koncentrációs tábor felszabadítási ünnepségein. /mti/

-. -

9.55/ju

-23-

KK

bb 31. elkészült a füzésabonyi gyógynövényfeldolgozó Üzem

vid kz/sk-ju ká /2/

1967. április 12.

hazánk egyik fontos gyógynövénytermelő és gyűjtő vidékének központjában - füzésabonyban - elkészült a herbária új gyógynövényfeldolgozó üzeme. a 16 millió forintos költséggel épült üzemben a feldolgozó- és szárító-csarnokok, illetve berendezések mellett nagy befogadóképességű készáru-tárolót is kiképeztek. elhelyezés és technológiája egyaránt biztosítja a gyógynövények legkorszerűbb feldolgozását és tartósítását. az új üzem májusban, a kamilla feldolgozásával, tartja „premierjét.”

/mti/

bb 32. elutazott a svéd külügyminiszter

t bc/lk-ju

1967. április 12.

torsten nilsson svéd külügyminiszter egyhetes hivatalos látogatás után szerdán reggel feleségével és kíséretével együtt elutazott Magyarországról.

bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és felesége, rónai rudolf közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes, esztergályos ferenc, a magyar népköztársaság stockholmi nagykövete, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt a bucsuztatásnál torsten brandel, a svéd királyság budapesti nagykövete, s a nagykövetség több tagja.

/mti/

bb 34. ötvennyolc közlekedési baleset az elmúlt 24 órában

t fe/lk-ju /3/

1967. április 12.

budapesten és vidéken az elmúlt 24 óra alatt 58 közlekedési baleset történt: közülük kettő halálos volt, 12 súlyos és 33 könnyebb sérüléssel végződött. a többi ugynevezett koccanásos baleset. az ugrásszerű közlekedés okait a következőkben foglalták össze a belügyminisztérium közlekedésrendeszetén az mti munkatársának:

/folyt. köv./
10.20/e

- 24 -

mti

bb 34. /ötvennyolc... 1. folyt. /-ju

- a hirtelen melegre fordult idő, az ugynevezett tavaszi bágyadság hatással van a gépkocsivezetőkre is, lelassítja a volán mellett ülők cselekvőképességét, a gyors reagálást, megnyújtja az ugynevezett reflex-időt. a most megvizsgált közlekedési balesetek túlnyomó többsége az elsőbbség meg nem adásából, a követési távolság be nem tartásából adódott. az ilyen fajta baleseteket rendszerint a figyelmeletlen gépjárművezetők követik el. bár elismerjük, hogy a szervezet átállása kivétel nélkül minden ember idegrendszerét igénybe veszi, mégse fogadjuk el ezt indokként a balesetek előidézéséért. a gépjárművezetőket tehát arra figyelmeztetjük, hogy ezekben a napokban legyenek óvatosabbak és figyelmesebben hajtsanak.

/mti/

bb 36. közlekedési balesetek

jó-ju la

1967. április 12.

dunaujváros határában a 14. sz. aköv autóbussza, amelyet varga jános, 36 éves gépkocsivezető vezetett, elütötte lászló teréz hat éves kisgyereket, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van.

turkeve és mezőtúr között ittas állapotban vezette motor-kerékpárját retter lászló, 24 éves tsz tag, turkevei lakos, és járművel az utmenti fának ütközött. a baleset következtében a fiatal ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

tardosbánya és agostyán között a tatal egyetértés tsz pótkocsivontatója, amelyet kovács ferenc, 42 éves vontatóvezető vezetett, egy emelkedőn felfelé haladva visszacsuszott, és a pótkocsi felborult. a pótkocsin utazó 28 személy közül 3 személyt súlyos, 2 személyt könnyebb sérüléssel szállították a kórházba. 14 személyt a helyszínen részesítettek első segélyben. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálatát a rendőrség a műszaki szakértők bevonásával folytatja. /mti/

11.11/ju

-25-

1315 L

mti

bb 35. halálos üzemi baleset

j-Lm la

1967. április 12.

az ém cement- és mészipari országos vállalat hejőcsabai telepén papp józsefné, 43 éves miskolci lakost - az agyagtároló-szalag kezelőjét, - miután a biztonsági védőkortlátot elhagyta - a mellette működő daru kereke elkapta, és a szerencsétlen asszony olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálólat folyamatban van./mti/

bb 37. a balatonszárszói józsef attila szavalóverseny eredménye

vid-fm/tné-lm ká /2/

1967. április 12.

a költészet napja alkalmából balatonszárszón rendezett józsef attila-szavalóversenyen az első díjat és a velejáró ezer forintos könyvutalványt kóthy judit, a soproni gimnázium harmadik osztályos tanulója nyerte. a második helyezett monyok ildikó, borsod megyei negyedikes gimnazista 800 forintos, a harmadik helyezett borbély lászló veszprémi technikus pedig 700 forintos könyvutalványt kapott. a döntőben részt vett tíz versenyzőnek átadták a somogy megyei tanács emlékplakettjét./mti/

bb 38. világszerte feltűnést keltett az új magyar vegyelemző eljárás - veszprémi vegyészprofesszor nyilatkozata egyesült államokbeli utjáról

vid-szf/tné-lm ká /8/

1967. április 12.

dr. pungor ernő, a veszprémi vegyipari egyetem tanára, egy világszerte feltűnést keltett, merőben új műszeres kémiai analitikai eljárás feltalálója - visszaérkezett az amerikai egyesült államokból, ahol a tudományág pittsburghban megtartott kongresszusán vett részt. a magyar kémikus g.mildzo, olasz professzorral együtt az európai kontinens kémiai analízissel foglalkozó vegyészeit képviselte a találkozókon.

/folyt.köv./
12.15/Lm

- 26 -

13²⁰ 2

red

bb 38. /világszerte feltűnést... 1. folyt./- szb

az mti munkatársa megkérdezte dr. pungor ernőt, hogyan fogadta szabadalmaztatott vegyelemző eljárását a tengerentul.

a professzor elmondta: az amerikai szakemberek elismerik, hogy a veszprémi egyetem kémiai analitikusai úttörő munkát végeztek, amikor megalapozták a műszeres vegyelemzés új módszerét, amely szerint bizonyos elektromos jelenségek-ből következtetni lehet a vizsgált vegyi folyadék összetételére, a jelenlevő vegyszerek mennyiségére és az eredményt volt-mérőn azonnal le is lehet olvasni.

- a módszerben mindenütt nagy lehetőségeket látnak - jegyezte meg a professzor. - elég, ha csak arra utalok, hogy az amerikai orion cég is ráállt hasonló vegyelemző műszerek gyártására, mégpedig meglepő gyorsasággal. így hát a magyar ipar erős konkurrenciát kapott. úgy vélem azonban, hogy a tengerentulikutatómunka üzletkötések szempontjából ránk nézve pillanatnyilag nem hátrányos, mert az ottani kísérletek nem mulják felül, hanem kiegészítik a veszprémi eredményeket és igazolják létjogosultságát eljárásunknak, amely meggyorsította, pontosabbá tette a vegyelemzést. ez azért lényeges, mert a gyors, pontos mérési eredmények birtokában tökéletesebben lehet irányítani az egész vegyipari gyártási folyamatot. alapvetően fontos tehát az expressz tempóban működő vegyelemző berendezések kikísérletezése és a velük szorosan együttműködő irányító automaták kialakítása. az emberneküli gyárirányítás megszervezésénél ilyen módon a vegyelemző szakember véleménye döntő súllyal esik latba. nincs tehát csodálkozni való azon, hogy az üzemi vegyészek kapva kapnak az új elemző módszereken. a pittsburghi kongresszuson sok szó esett például az atomadszorbcios vegyelemző vizsgálati eljárásról is. ennek az a lényege, hogy a vizsgált vegyi anyag „köddé”, oszlatott porát 1500-4000 fok hőmérsékletű lángba fecskendezik. ezen a nagy hőmérsékleten az anyagok molekulái felbomlanak atomokra és ezek a fényt különböző mértékben nyelik el. ebből a jelenségből pontosan következtetni lehet a vizsgált anyag minőségére és mennyiségére. egyre inkább előtérbe kerülnek továbbá az ugynevezett magrezonanciás vegyelemzések, továbbá az elektrokémiai módszerek, amelyek közé tartozik a mi szabadalmunk is.

/folyt.köv./

12.20/Lm

13²⁰ 2

- 27 -

red

bb 38. /világszerte feltűnést... 2. folyt./- szb

elmondotta a professzor: a pittsburghi kongresszuson azt tapasztalták, hogy az analitikusokat az elméleti kutatási témákon kívül számos gyakorlati kérdés is foglalkoztatja. ilyen például a városi levegő rohamos szennyeződésének kérdése, ami sok tekintetben szintén az analitikusok „asztalára tartozik.”, erről is szó volt a kongresszuson és a résztvevő szakemberek mindjárt helyben tanulmányozhatták a városi levegő tisztításának eredményeit pittsburgh levegőjének füstmentesítésén. a vendéglátók elmondották, hogy a városukban az ipartelepek közelében néhány éve még percek alatt szürke lett a fehér ing. ekkor modern vegyelemző eljárásokkal megvizsgálták, milyen szennyeződésből mennyi kerül a levegőbe és az üzemek külön-külön mennyire ludasak ebben. ezeknek a megállapításoknak alapján levegőtisztítási programot dolgoztak ki és ma már a város levegője füstmentes, tiszta.

- a pittsburghi kongresszus tehát azzal a tanulással is szolgált, hogy a vegyelemző szakemberek nemzetközi összefogással sokat tehetnek az ipari városok levegőjének tisztaságáért, de az élővizeknek az ipari szennyvíz való megszüntetéséért is. úgy gondolom, a magyar kémiai analitikusok szintén eredményesen vehetik ki részüket abból a széleskörű munkamegosztásból is, amely ennek a két fontos világproblémának a megoldását tűzte ki céljául - mondotta végül dr. punyor ernő.

a professzor különben az egyesült államokban két nagyszerű előadást tartott. /mti/

bb 39. kitűnőre vizsgáztak a halászati termelőszövetkezetek: tavaly óta 7 300 mázsával nőtt a halhozam, javult a nemeshalak aránya

1 cs/tr szb 1e /4/

1967. április 12.

a 80 000 holdnyi természetes vizen és 2 000 hold mesterséges tavon gazdálkodó 22 halászati termelőszövetkezet kitűnő eredménnyel zárta 1966-os mérlegét: halzsákmányuk az előző évi 26 000 mázsáról 33 300 mázsára nőtt, számottevő a minőségi javulás is: míg például az 1962. évi 20 000 mázsás összefogásból mindössze 4 700 mázsa, a tavalyi 33 300 -ból már 16 300 mázsa volt az első osztályba sorolható, ugynevezett nemes halfajok összszülya.

/folyt.köv./
12.52/szb

-28-

1320 J

Nk

bb 39. /kitűnőre vizsgáztak... 1. folyt./- szb

mindez szoros összefüggésben van a szövetkezeti halászok jobb „vetésével”, vagyis a rendszeres és évről-évre bővülő tenyésztal-kihelyezéssel. a természetes vizekbe és tavakba évente kihelyezett ivadékok értéke az 1962. évi egymillió forintról 1966-ig hárommillióra nőtt, az ideai előirányzat pedig már 4,5 milliós értéknek felel meg. korábban a mesterséges ivadékolás szinte kizárólag a pontyra szorítkozott, az utóbbi években viszont - a nemes halfajok arányának javítása érdekében - mind több ragadozót, ezenkívül növényevő hal- és angolnavadékokat bocsátottak szabadon.

az átteleltetett többmilliónyi tavalyi ivadék kihelyezését márciusban befejezték, s már javában tart az idei, mesterségesen kelteztett zsenge, vagy előnevelt ivadékok kihelyezése is. a dinnyési tógazdaság a néhányszázezer zsenge csuka-ivadékon kívül kerekén kétmillió zsenge pontyot, négymillió előnevelt pontyot, továbbá 500 mesterséges süllőfészket adott át máris a termelőszövetkezeteknek és állami tógazdaságoknak. /mti/

..-

bb 40. több mint kétmillió tonna műtrágya a mezőgazdaságnak - lesz elegendő rézgálic és egyéb bombaölőszer

1 cs/j szb 1e /4/

1967. április 12.

az agrotröszt az idén 2 050 000 tonna műtrágyát bocsát a mezőgazdasági nagyüzemek és a háztáji gazdaságok rendelkezésére, 20 százalékkal többet, mint tavaly. egymillió tonna a nitrogén-, 810 000 tonna a foszfor- és 240 000 tonna a káliumtrágya. a szállítási ütemterv szerint március végéig csaknem 900 tonnát át is adtak a megrendelőknak. foszfor- és káliumtrágyából a koratavaszi igényeket teljes egészében ki tudták elégíteni, viszont nitrogénből a kereslet még mindig nagyobb a kínálatnál. ujdonságnak számít, hogy a háztáji gazdaságok, kiskerttulajdonosok számára a kiskereskedelem útján forgalomba kerülő külföldi nitrogén-műtrágya egy részét 5-10 kilogrammos műanyagcsomagolásban árusítják, s hasonló módon hoznak forgalomba még az idén foszfor- és káliumtrágyát is. a kis adagu műtrágyacsomagok iránti kereslet rendkívül élénk.

növényvédőszerből kiegyensúlyozott, zavartalan ellátást tud az agrotröszt biztosítani, amely a korábbi évekéhez képest sokkal több devizát kapott külföldi növényvédőszer-vásárlásra. ez évben a hagyományos gyomirtószer szinte korlátlan mennyiségben rendelkezésre állnak. a legkorszerűbb burgonya- és kukorica-gyomirtószerből is lényegesen nagyobb készletekkel rendelkeznek, mint a korábbi években. rézgálicból és rézgálicpótló szerekből bármilyen nagy peronoszpórafertőzés esetére is elegendő készlet van. ezért, - mint kopácsi ernő, az agrotröszt vezérigazgatója elmondotta -, felesleges, hogy egyes gazdaságok már koratavasszal az egész évre szükséges vagy azt is meghaladó mennyiségű rézgálicot vásároljanak. /folyt.köv./

13.00/ju

-29-

1320 R

Nk

bb 40. / több mint kétmillió ... 1. folyt. /-ju

az indokolatlan ,, felvásárlási láz,, ugyanis helyenkint átmeneti ellátási zavarokra vezethet, a tröszt egyik igen fontos feladatának tekinti, hogy a klórozott szénhidrogének helyett azoknál lényegesen nagyobb hatásfokú, de gyorsan lebomló és ezért kevésbé veszélyes növényvédő szerekkel lássa el a termelőket. /mti/

..-

bb 41. időjárásjelentés

gg-ju

1967. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti április 12.,-én szerdán 13 órakor:

meleg marad az idő

európa keleti felét elborító, az évszakhoz képest meleg levegő mindinkább nyugat-európa felé terjeszkedik. ennek következtében franciaországban a hajnali órákban többfelé esett az eső, míg közép-európában továbbra is száraz, meleg az időjárás.

hazánkban kedden változóan felhős volt az égbolt. az ország nyugati megyéiben több mint 10, míg a keleti megyékben csak 2-5 órán át sütött a nap. a tiszántulon egy két helyen jelentéktelen mennyiségű eső esett. a nappali felmelegedés általában 20-24 fokot ért el. szerdán hajnalban a tiszántulon 10-13, máshol 6-10 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti folyamán folytatódott a száraz, meleg idő és 11 óráig 15-20 fokra melegedett a levegő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 17,5 fok volt, a sokévi átlagnál 7,2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtökön estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb keleten egy-két helyen futóeső, mérsékelt, időnként megélénkülő délkeleti, déli szél. meleg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 19-24 fok között.

a duna vizállása budapestnél 496 centiméter. /mti/

13.05/Lm

- 30 -

1320p

nek

bb 42. megnőtt a közös becsülete - új belépők, új gondok a termelőszövetkezetekben

ö vid/kz-sk-lm ká

1967. április 12.

az utóbbi hónapokban - különösen mióta ismertté váltak a kormány parasztságot érintő szociális intézkedései - országszerte hatni kezdett a közös gazdálkodásnak az az új szemlélete, amelyet termelőszövetkezeteink anyagi és szervezeti megerősödése alapozott meg. e szemléleti-hangulati változó egyik legszembeütőbb jeleként az ország egyes vidékein a kívülállók valósággal megrohmozták - érthető módon elsősorban a kiválóan gazdálkodó - termelőszövetkezeteket. a vidéki jelentések tanúsága szerint ugyanis nincs olyan megyénk, ahol az utóbbi hónapokban ne vettek volna fel legalább 1000-1500 új tagot. meglehetősen sok helyről adtak hirt csoportos jelentésekről, illetve felvételekről. a gazdaságok már nem is tudják minden esetben felvenni az összes jelentkezőket, s ami ezzel óhatatlanul együtt jár, most már nem fogadnak beakárkit a kezdeti évek gyakran nagy nehézségei köztette összekovácsolódott közösségekbe, s az érem másik oldalát nézve: nagyobb követelményeket támasztanak a régi tagokkal szemben is. jellemző e tekintetben a veszprém megyei románd községben gazdálkodó termelőszövetkezet példája, ahova 30, addig iparban dolgozó falusi jelentkezőt tágnak volt közöttük néhány ,,vándormadár,, aki már több alkalommal visszatért, de aztán megint csak elhagyta a közösséget. őket most már csak egyéves becsületes helytállásról tanuskodó próbaidő leteltével veszik fel forma szerint is a tagok sorába. a nagyszámu új tag felvételével egyidejűleg kizárásokra is sor került a romándi közös gazdaságban. három fegyelmetlen tagot távolítottak el a kollektívából. hasonlóképpen ,,megnézték,, kit vesznek fel a balatonkenesei-papkeszi közös gazdaságba is, ahova 72 új tag jelentkezett. a körös vidék egyik legjobb közös gazdaságában - az ujkigyósi aránykálász termelőszövetkezetben 51 jelentkező közül 31-et fogadtak be.

örvendetes és jellemző vonása a belépéseknek, hogy ezuttal elsősorban a fiatalok áramlanak a közös gazdaságokba. baranyában, ahol az utóbbi hónapokban több mint ezer tagot vettek fel, az új belépők nem kevesebb, mint 80 százaléka fiatal.

/folyt.köv./
13.50/Lm

- 31 -

nek 1420p

bb 42. /megrőtt...1. folyt./-Lm

belvárdgyulán például egyszerre 60, drávasztárán 50, baranya-hidvégen pedig 40 fiatalember irta alá a belépési nyilatkozatot. az ezzel megkezdődött „megifjodás”, nagyon is szükségesszerű volt, hiszen a gyorsan fejlődő mecseki iparvidék éppen a fiatalokat „szivta fel”, a falvakból. a szakemberek számításai szerint a fokozódó elöregedés következtében - utánpótlás nélkül - öt éven belül 30 százalékkal csökkent volna baranyában a munkabíró szövetkezeti gazdák száma, s nagyjából hasonló a helyzet az ország más vidékein is. szolnok megyében, ahol az utóbbi egy év alatt másfélszer új belépővel gyarapodott a szövetkezeti gazdák száma, az általános iskolát végzettek közül mind többen választják élethivatásul a mezőgazdasági munkát. gyorsuló ütemben térnek vissza a korábban ipari üzemekben elhelyezkedett fiatalok is. a vidék egyik legjobb közös gazdaságába - a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezetbe - 47 harminc éven aluli fiatalot vettek fel az idén. ebben a szövetkezetben a közösből származó évi átlagjövedelem szinte minden esztendőben meghaladja a 20 000 forintot. ösztöndíjak alapításával megteremtették a fiatalok továbbtanulási lehetőségét, fizetett szabadságot adnak, színházi bérleteket vásárolnak, hazai és külföldi társasutazásokat szerveznek, s mind színvonalasabb helyi szórakozási lehetőségeket teremtenek. a szövetkezetnek ma már önálló táncegyüttese, színjátszó-csoportja és zenekara van.

az új belépők a legtöbb helyen új gondokat is támasztanak. a vonzást a szövetkezetek által nyújtott biztos és jó színvonalu megélhetési lehetőség jelenti, s ez csak úgy tartható fenn, ha a közös gazdaság egész évben rendszeresen foglalkoztatja tagjait. munkaalkalmat, kereseti lehetőséget követelnek a tagok azért is, hogy teljesíthessék a különböző szociális juttatások - nyugdíj, üdülés, fizetett szabadság, stb. - feltételeit. a gazdaságok már csak ebből a szempontból is nagyon megfontoltan döntenek a felvételekről, s csak ott gyarapítják a tagok számát, ahol munkát, illetve keresetet is biztosítani tudnak számukra. ebben a helyzetben fokozottan előtérbe került a belterjesség növelésének és a melléktevékenységek megszervezésének, illetve kiterjesztésének igénye. a kiváló természeti adottságu dél-baranyában - dióviszlón, kémesen, drávaszabolcson és egyházasbárcán - új kertészeteket alakítanak ki, vagy a már meglévőket bővítik. ahol erre nincsen mód, ott többek között kő-, mész- és homokbányák nyitásával, faipari üzemek létrehozásával, épületfa, parkettaléc, szerszámnyelék készítésével biztosítanak munkaalkalmat azoknak a falusiaknak, akik a kollektív tagjaként helyben akarják megkeresni kenyerüket.

/folyt.köv./
14.00/Lm

- 32 -

Kb 14206

bb 42. /megrőtt...2. folyt./-Lm

mind szélesebb körben bontakozik ki az ipari üzemekkel való kooperáció is. a somberek termelőszövetkezet már meg is kezdte a tárgyalásokat a mohácsi selyemgyárral a falusi nők foglalkoztatása érdekében. veszprém megyében - a bakony vidékén - ugyancsak az évszázados hagyományokkal rendelkező helyi iparokat és nyersanyagtermelést újítják fel. mészégetésre, murva- és kőbányászatra rendezkednek be. ötletekben általában nincs hiány. a gannai termelőszövetkezet például összegyűjti a környék vágóhidjairól és háztáji gazdaságaiból a zsirhulladékot és házi szappant készít belőle. a körösök vidékén - békés megyében - a kézi munka igényes ipari növények és zöldségfélék termesztését fejlesztik az új belépők foglalkoztatása céljából. az orosházi vörös csillag termelőszövetkezet, ahol több mint 50 új belépőnek kell rendszeres munkát biztosítani, homok ki-termelésére és gumikerekű fuvarozó szekerek gyártására rendezkedett be.

kedvező helyzetben fogadták az új belépőket a bácskiskun megyei közös gazdaságok. ezen a munkaigényes kulturákkal - szőlő- és gyümölcstermeléssel, valamint kertészkedéssel - foglalkozó vidéken ugyanis az utóbbi években már nagyon sok gondot okozott a tagság elöregedése, illetve a fiatalok vonakodása a mezőgazdasági munkától. az említett szemléleti változás - a közös gazdálkodás megnövekedett becsülete - ebben a megyében eddig körülbelül 2000 kiválallót, illetve másutt dolgozót vonzott a termelőszövetkezetekbe. a közgyűléseknek általában csoportos tagfelvételekről kellett döntenieik. a legtöbb helyen 10-20 új tagot vettek fel, de voltak olyan közös gazdaságok is, mint például a kiskunfélegyházi Lenin termelőszövetkezet, ahová csaknem hatvanan, vagy a lászlófalvai új tavasz termelőszövetkezet, ahová negyvenen léptek be. az új tagokat lehetőséghez mérten az általuk kért munkakörben foglalkoztatják. /mtl/

bb 44. minden most végző általános iskolás továbbtanulhat - sajtótájékoztató a fővárosi tanácsnál

t hi/tm-Lm sr /7/

1967. április 12.

budapest oktatásügyének fontosabb adatait, az ősszel kezdődő új tanév előkészületeit szerdán sajtótájékoztatón ismertette mezei gyula, a fővárosi tanács oktatási osztályának vezetője. elmondta, hogy a budapesti általános iskolások száma az 1967-68-as tanévben ismét lényegesen - szám szerint mintegy tizenkétezerrel - csökken, ugyanakkor a demográfiai hullám eredményeként a 8. osztályt elvégzők aránya az idei 28.491-ről körülbelül 34 500-ra növekszik. a fővárosi oktatási szervek úgy döntöttek, hogy az általános iskolából kikerülő növekvő száma ellenére valamennyi végzős kisdíáknak biztosítják a továbbtanulást valamilyen iskolatípusban.

/folyt.köv./

13.10/Lm

- 33 -

Kb

bb 44. /minden most...1. folyt./-lm

a gimnáziumokban 8 200, a szakközépiskolákban 6 020 első osztályosnak biztosítanak helyet, az ipari technikumokban 1950-ben kezdhetik meg tanulmányaikat. végeredményben mintegy 16 000 első osztályost vesznek fel a középiskolákba, s körülbelül 20 000 fiatalt várnak a szakmunkásképző intézetek. mindenki számára nyitva áll tehát a továbbtanulás lehetősége, gondot csupán az elosztás okoz. a gimnázium iránti érdeklődés ugyanis tovább csökkent, - sokhelyütt nem tudják betölteni a létszámot, - ugyanakkor a szakközépiskolai felvételeknél számottevő a túljelentkezés. a nagy érdeklődés miatt az összesen 24 új szakközépiskolai osztályt szerveznek.

a tanév előkészítésének első szakasza lezárult, a most végző nyolcadikosok elküldték már felvételi kérelmüket a középiskolákba. a technikumok április 15-ig, a gimnáziumok, a szakközépiskolák, valamint a gép- és gyorsíró iskolák vezetőségei április 30-ig döntenek a felvételek ügyében. a szakmunkástanuló intézetekben az első jelentkezések határideje május 31- a pótfelvételek augusztus 15-ig tartanak majd. a középiskolába fel nem vett tanulók fellebbezésére a kerületi tanácsok oktatási osztályai június 15-ig adnak választ.

megemlítette a tájékoztató, hogy egyre szembetűnőbb a fizikai dolgozók gyermekeinek tartózkodása a gimnáziumi tanulástól, holott ez az iskolatípus a legfontosabb bázisa az egyetemi továbbtanulásnak. a munkásgyerekek - nyilván anyagi meggon-dolások miatt - inkább a szakképzettséget nyújtó iskolákba tö-rekszenek. ezzel kapcsolatban említést érdemel, hogy a fővárosi tanács nemrég határozatot hozott szociális és tanulmányi segély-alap létesítéséről, amellyel főleg az alacsony keresetű szülők gyermekeinek gimnáziumi tanulmányait kívánja elősegíteni. a rendelkezés szerint anyagi támogatásban részesíthető a tanuló, ha a családban az egy hozzátartozóra jutó havi jövedelem a 800 fo-rintot nem haladja meg, a diák tanulmányi átlaga legalább 3,7, s magatartása kifogástalan. a szociális segély egy évi összege - a család jövedelmétől függően - ezértól kétezer forintig terjedhet, s ez az összeg az elért tanulmányi átlag szerint további 500, illetve ezer forinttal egészül ki.

az új tanévvel kapcsolatban még két jelentős intézkedést említett meg a tájékoztató. például a fővárosi tanács vég-rehajtó bizottságának állásfoglalása, szerint a jelenleg alkal-mazásban levő, nyugdíj korhatáron aluli budapesti pedagógusok munkaviszonyát a tanulólétszám jelentős csökkenése ellenére sem lehet létszámfelesleg címén megszüntetni. a másik határozat is-kolatitkári állások szervezéséről intézkedik. az iskolatitkárok feladata lesz, hogy mentesítsék az igazgatókat és helyettesei-ket az adminisztratív ügyek - például tanulói nyilvántartás, iktatás, ügyirat-kezelés, napló-ellenőrzés, stb. - végzése alól, s így az iskola vezetősége lényegesen több gondot fordít-hat majd a pedagógiai munkára. /mt1/

14.42/e

- 34 -

15.52

bb 43. biológuskonferencia az ismeretterjesztésről

t tf/j-ju /5/

1967. április 12.

7 500 előadás, 240 000 hallgató -ilyen számszerű mérle-
get vontak 1966. évi munkájáról a tit biológus előadói, akik
dr. tanál harald professzor elnökletével országos konferenciát
tartottak szerdán a budapesti kossuth klubban. értékelték a
tavalyi eredményeket és a következő oktatási év programjáról,
feladatairól tárgyaltak.

a tudománynépszerűsítés legfontosabb tématerülete : az
örökléstan, a fiziológia, a zoológia, az agrobiológia, az antro-
pológia, a botanika, a biokémia, a mikrobiológia és a természet -
védelem. tapasztalati tény, hogy a hallgatóság egyfelől a tudo-
mányos kutatások új eredményei iránt érdeklődik, másrészt vi-
szont - s ez a tömegesebb igény - gyakorlatban kamatoztatható
ismereteket kíván szerezni. érdekes, hogy például a fizioló-
gia tárgykörében az idősebbek figyelmét a helyes étrend, a táp-
lálkozásbiológia tudnivalói vonzzák, a fiatalok széleskörű
érdeklődése az ember ürrepülésének élettani problémái, a koz-
mosz-biológia felé irányul. kedvelt formái az ismeretgyarapi-
tásnak az ugynevezett biológiai séták és kirándulások, valamint
a filmvetítéssel, kísérletekkel egybekapcsolt előadássorozat-
ok. a jobb szemléltetés érdekében egyébként szóba került,
hogy ismeretterjesztő filmarchivumot hoznak létre. sokat forga-
tott, sűrűn olvasott folyóirat a tizéves buvár.

a konferencián, amely a tit-ben működő 1 400 biológus kép-
viseletében ülésezett, az 1967-1968-as tanév programját határo-
zatban rögzítették. délután a tanácskozás résztvevői meghallgat-
ták az izotópok biológiai alkalmazásáról szóló előadást, ame-
lyet dr. kocsár lászló az országos frederic joliot curie sugár-
biológiai és sugáregészségügyi kutató intézet főosztályvezető-
je tartott. /mt1/

..-

14.50/e

- 35 -

15.52

bb 45. szovjet műszerkiállítás budapesten

i tz/gk-ju ie /1/

1967. április 12.

április 17 és 26 között a technika házában nagyszabású kiállításon mutatja be a maspriborintorg szovjet külkereskedelmi vállalat a legújabb szovjet rádiókészülékeket, fényképező és filmfelvevő berendezéseket, valamint az ezekkel kapcsolatos villamos- és elektronikus műszereket: a 240 kiállítási tárgyat az érdeklődők működés közben tanulmányozhatják.

a kiállítást hétfőn, délelőtt 10 órakor ünnepélyesen nyitják meg. megtekinthető lesz minden hétköznapon délelőtt 10 és délután 7 óra között. /mti/

--

bb 46. kendőkiállítás nyílt

t sz/hné-ju ie /2/

1967. április 12.

a divatáru nagykereskedelmi vállalat szerdán a rákóczi ut 30. szám alatti szövetkezeti mintatermében megnyitotta idei kendőkiállítását. négyszáz-féle mintázatú tisztaselyem, nylon, nylon-szatén, és műselyem nyade-anyagból készült kendőt mutatnak be. újdonság a filmnyomásos acetát alapanyagú és a nylon-twill csipkemintázatú. a kendő népszerűségére jellemző, hogy az utóbbi időben évről-évre 20 százalékkal többet hoz forgalomba a kereskedelem, és az idén már 1,200.000 áll a vásárlók rendelkezésére. a kendő sok esetben helyettesíti a sapkát vagy kalapot, s az idén forgalomba hozzák a steppelt, szivacsalátétes kontykendőt is. a kiállításon - amely három napig lesz nyitva - az érdeklődők kívánságára bemutatják, hogyan kell a kendőt divatosan, sapkaformájúra megkötni. /mti/

--

15.00/ju

-36-

12/ 15.5 A

bb 48. kétezerhatszázán látogatták az ózdi kohászat munkásakadémiáját

vid-fm/tné-ju ká /1/

1967. április 12.

az ózdi kohászati üzemekben befejeződtek a munkásakadémia előadás-sorozatai. nyolc tagozaton több mint kétezerhatszázán látogatták az előadásokat, - háromszázal többben, mint tavaly. a nyelvi tagozatokon például kétszáznyolcvanán sajtótitották el a cseh, orosz, német és angol nyelv alapelemeit. /mti/

--

bb 50. üdvözet dél-vietnamból a tizéves kisz-nek

i di/gk-ju la /3/

1967. április 12.

dél-vietnamban is megemlékeztek a kisz újjászületésének tizedik évfordulójáról. tran bach dang, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front ifjúsági szövetségének elnöke táviratban köszöntötte a kommunista ifjúsági szövetséget, s a jubileum alkalmából a hazájuk szabadságáért és függetlenségéért harcoló dél-vietnami fiatalok testvéri üdvözetét tolmácsolta a magyar ifjúkommunistáknak. egyebek között hangsúlyozta:

- dél-vietnam ifjúsága megkülönböztetett szeretettel gondol a magyar fiatalokra. örömmel látja és a saját sikereinek is tekinti nagy eredményeiket. őszinte hátánkat fejezem ki együttérzésükért, kimagasló internacionalizmusukért és napról-napra növekvő támogatásukért, amelyben az amerikai imperialista agresszorok ellen küzdő népünket részesítik. kívánom, hogy még nagyobb sikereket érjenek el egyre szebb és gazdagabb szocialista hazájuk építésében. kívánom, hogy tovább erősödjék a dél-vietnami és a magyar ifjúság harcos összeforrottsága, fejeződik be a távirat. /mti/

--

15.20

15.20

16.00

- 37 -

bb. 51. nemzetközi szabványosítási ülés budapesti

t sl/j/5/qy/cz

1967. április 12.

az iso /international organisation for standardisation/ nemzetközi szabványosítási szervezet 107. számú műszaki titkársága április 10-től 12-ig budapesti tartózkodásának ülését. ez a titkárság a korrózió ellen védő bevonatok szabványainak kérdéseivel foglalkozik, s a mostani tanácskozásokon több fontos ajánlást dolgozott ki.

elkészítették például azt az ajánlásukat, hogy milyen követelményeket kell szabni a nikkelt, nikkelt-króm, réz-nikkelt-króm galvanbevonatok iránt, s hogy a minőséget milyen módon lehet a leghatékonyabban vizsgálni. hasonló normákat dolgoztak ki a tüzi uton előállított fémbevonatokra s a tüzi zomántra, amely a vegyipari gépek és a háztartási edényárak minőségének javítását egyaránt segíti.

a magyar szabványügyi hivatalban elmondták, hogy a most zárult ülésnek a magyar ipar és külkereskedelem számára is jelentős kérdésekkel foglalkozott. például, ha megvalósulnak a védőbevonatokra vonatkozó ajánlások, akkor nemzetközi normák alapján vizsgálhatják átvevőink a külföldről vásárolt gépkocsik és gépkocsialkatrészek felületének minőségét, és sok tekintetben magasabb mércét szabhatnak, mint eddig. a magyar híradástechnikai és műszeripar viszont, a nemzetközi követelményeket most már konkrétan megismerve a világpiac igényeinek megfelelő termékek gyártására készülhet fel. különösen jelentős számunkra a tüzi uton előállított fémbevonatokról szóló követelmény, mert például a közös távvezetékek, a szabadban levő acélszerkezetek építésénél a nemzetközi szabvány elejét veszi mindenfajta vitának, valamennyi résztvevőt még jobb munkára serkent.

a magyar szakemberek a műszaki titkárság valamennyi szakbizottságának munkájában részt vettek. a tanácskozáson közreműködtek számos európai és dél-afrikai ország, továbbá az amerikai egyesült államok szakemberei./mti/

..

- 38 -

15.35

1579 2a'

16⁰⁰ 2

bb. 47. új művelődési otthon kiskőrösön

vid/fm/tné/2/ká/1l/cz

1967. április 12.

kiskőrösön a vasutas szakszervezet mintegy százezer forintos anyagi támogatásával és a vasutállomás dolgozóinak társadalmi összefogásával új művelődési otthont nyitottak. az épületben megfelelő helyiségeket kaptak a helyi vasutas művészcsoportok, az országos hírhedt kiskőrösi máv uttor zenekar, a tánccsoport, valamint a vasutas könyvtár. szívesen látják itt ezentúl a járási székhely többi művészegyüttesét is. /mti/

..

bb. 49. ötven millió forint értékű hulladékból 200 millió forint értékű értékes közszükségleti cikk - kézműipari termékek kiállítása

t/sz/hné/5/1e/1l/cz

1967. április 12.

a piackutató intézet nagymező utcai helyiségében szerdán megnyitott a fővárosi kézműipari vállalat termékbemutatója. a kiállítás megnyitóján részt vett nagy józsefné, könnyűipari miniszter, s a bel- és külkereskedelem több vezető képviselője.

bossányi györgy a vállalat igazgatója a maradék és hulladékanyagok felhasználását szemléltető kiállítás megnyitóján elmondta, hogy a kézműipari kerületi vállalatok többsége 15 évvel ezelőtt alakult és 1965 januárjában olvadt össze egységes nagyvállalattá. működésük elsősorban a nagyiparban keletkező hulladékok, maradékok feldolgozására, a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására irányul. az 1960 évi 4400-ról az idén 8400 főre emelkedett a vállalat csökkent munkaképességű dolgozóinak száma. munkájukkal elősegítik az áruválaszték növelését, mivel a hulladékanyagokból hasznos, keresett közszükségleti cikkeket állítanak elő. a kiállítás anyag is ezt bizonyítja. bemutatják a textil-, bőr-, műanyag-, és más ipari hulladék, maradék feldolgozásának módját. ezt egyébként a kiállításon egy kisfilm is szemlélteti. a kézműipari üzemek tavaly 46 millió forint értékű hulladék, - maradékanyagból 155 millió forint értékű készterméket állítottak elő. ezzel nem kevesebb, mint 622 000 dollárt takarítottak meg, e termékekhez ugyanis ilyen értékű importalapanyagra lett volna szükség. a kézműipari cikkek egy része olyan kitűnő gyártmány, hogy exportképes is. tavaly például csaknem 12 millió forint értékűt adtak át exportra, 13 millió forint értékű pedig árucseré formájában jutott el külföldre. a vállalat ez évben 50 millió forint értékű maradék, - hulladékanyagot dolgoz fel, 200 millió forint értékű termékkel. /mti/

..

15.45/1l

-39-

1579 2a'

16³⁰ 2

bb. 52. kétszázötven kisipari szövetkezet gyártmányai a bnv-n -
400 cipő-, 300 ruhamodell, 200 műszertípus a kiállítás anyagá-
ban

1 sz/j/1e/5/gy/cz

1967. április 12.

a szövetkezeti ipar termékbemutatói számára a buda-
pesti nemzetközi vásáron 2 000 négyzetméter fedett és 1 500
négyzetméter szabad területet foglal le az okisz. a kisipari
szövetkezetek készítményei azonban nem egy közös pavilon-
ban, hanem a szakosított kiállításokon, a nagyipar termékei-
vel együtt kapnak helyet.

a könnyűipari pavilonban 35 textilruházati, 20 cipőké-
szítő és 10 bőrdíszmű ktsz állítja ki ujdonságait: mintegy
300 ruha- és 400 cipőmodellt. valamennyit egyformán ajánlják
a bel- és külkereskedelemnek. a tervek szerint a könnyűipari
pavilonban a szövetkezetek a minisztériumi és tanácsi vál-
lalatokkal együtt naponta divatbemutatót is tartanak. a lak-
berendezési pavilonban 25 bútorgyártó szövetkezet termékeit;
15 szobaberendezést és számos kisbútort tekinthetnek meg a
látogatók.

a szövetkezeti ipar több ezer kiállított termékével ar-
ról tájékoztat majd, hogy milyen új cikkekkel akarja ellátni
a lakosságot, és milyen szolgáltatásokkal áll rendelkezésére.
a ruházati cikkek és lakberendezési tárgyak kiállításain kívül
ezt szemléltetik a vas-műszaki cikkek bemutatói is. a vas-
ipar mintegy 500 féle, ugynevezett tömegcikket állít ki. e-
zek közül jónéhány eddig csak a hiánylistákon „szerepelt”,
mint például a különféle előszoba- és fürdőszoba-felszerelé-
sek. bemutatnak a szövetkezetek sokféle, műanyaggal kombinált
fémbútort. kiállítják az egy karmozdulattal padlókeféllővé
alakítható háztartási padlósurolót is. a ktsz-ek a vásárra
elhozzák az új politechnikai játékok, kempingfelszerelések, és
műanyagcikkek mintapéldányait is. a kempingkiállítás érdekessé-
ge a hálósákos, alumíniumvázás ágy és a motorkerékpárhoz
kapcsolható kemping oldalkocsi. nem annyira a „nagyközön-
ség”, mint inkább a szakértők számára hoznak ujdonságokat a
műszergyártó szövetkezetek. kétszáz különböző műszertípusuk
közül több számot exportsikerre.

a bnv-n összesen 250 kisipari szövetkezet mutatja betér-
mekéit. a bnv-t megelőzően az okisz három pályázatot hirdetett.
az „új termék”, a „legszebb termék”, és a bútorpályázat
eredményeit a kiállításon lemérhetik majd a látogatók és mint
vásárlók remélhetőleg rövidesen az üzletekben is találkozhatnak
az ujdonságokkal./mti/

..-
- 40 -

1602 Lell
1630 R

bb. 53. megkezdődött a könnyűipari termékek szépségversenye

1 sz/hné/1e/4/gy/cz

1967. április 12.

a bnv előkészítéséhez már hagyományosan hozzátartozik a
közszükségleti cikkek szépségversenyének meghirdetése. a könnyű-
ipari minisztérium és az iparművészeti tanács az idén kilen-
cedik alkalommal tette közzé az év legszebb termékének pályáza-
tát, s a beérkezett pályamunkák elbírálása már meg is kezdő-
dött.

a döntőbejutás első lépcsőjeként a vállalatoknál dön-
tik el, hogy a sokszáz új termék közül melyek juthatnak el
az iparági bizottságok elé. az ugynevezett vállalati zsűri,
amelyben már a bel- és külkereskedelem, valamint az ipar-
művészeti tanács képviselői is részt vesznek, először a pamut-
nyomóipari vállalatnál ült össze. a vállalat 56 tervezője élt
azzal a lehetőséggel, hogy saját pályamunkájával benevezzen a
versenybe, ezenkívül cikkszoportonként 10-10 textilanyagot vá-
lasztottak ki az iparági versenyre.

szerdán a pamuttextil művekben zajlott le az év legszebb
termékének vállalati zsűrizése. ezuttal a tarkán szőtt anyagok-
ból, új kordbársonyokból, frottirokból választották ki a legszeb-
beket. ezt követi majd a napokban a len-kenderipar, valamint a
gyapjuipar és a konfekció-termékek legszebbjeinek kiválasztá-
sa. a bizottságok az esztétikai követelményeken és az új műsza-
ki megoldásokon kívül figyelembe veszik azt is, hogy a termé-
kek sorozatgyártásra alkalmasak-e. ez a biztosítéka annak,
hogy a vásárlók ne csak a bnv kiállításain, hanem az üzletek-
ben is találkozhassanak a szépségverseny győzteseivel, amelyek
egy éven át „az év legszebb terméke”, megjelöléssel kerülnek
forgalomba./mti/

..-

bb. 54. tavasz a földeken - hét megyében vetik a kukoricát -
megkezdődtek a szőlőtelepítések a mátra-vidéken

övid kz/sk/ká/gy/cz

1967. április 12.

szerdán győr-sopron és somogy megyében is munkába áll-
tak a kukorica vetőgépek, s ezzel hétre emelkedett azoknak
a megyéknek a száma, ahol megkezdtek e fontos takarmánynövény
vetését. a körösök vidékén - békés megyében - ugyanekkor hozzá-
foglak a buzatáblák vegyszeres gyomirtásához és a karbamidos
levéltrágyázáshoz. a dus tápanyagot tartalmazó karbamidos ol-
dat kipermetezésével oly mértékben akarják növelni a holdan-
kénti hozamot, hogy ezzel pótolják a tavaszi belvizek által
kipusztított vetések termését.

/folyt. köv./

- 41 -

1600/gy
1610 Lell
1630 R

bb. 54. /tavasz földművelés... folyt./ gy

az első nap 50 gyomirtó és levéltrágyázó-gép állt munkába, de további mintegy 350 áll már készenlétben. az idei tavaszon együttesen 120 000 holdnyi búzavetés kap levéltrágyázást a megyében. heves megye történelmi borvidékeiről, a tavaszi telepítések megkezdéséről adtak hírt. a 15 éves rekonstrukciós program keretében az idei tavaszon együttesen 700 holddal növelik a nagyüzemi szőlőtáblák területét./mti/

..

bb. 56. kilencmillió adag kávé, negyvenkétfélmillió forint értékű cukrászsütemény - földművesszövetkezeti küldöttgyűlés szegeden

vid kz/sk/4/gy/ká /cz

1967. április 12.

bartolák mihálynak, a szövetség elnökhelyettesének és rózsá Istvánnak, a csongrád megyei pártbizottság titkárának részvételével tartották meg szerdán szegeden a megyei tanács székházának nagytermében a földművesszövetkezetek küldöttgyűlését. a tanácskozáson elhangzott beszámoló érdekes és figyelemreméltó adatokat tartalmazott a falusi emberek élet- és munkakörülményeiről, továbbá igényeinek gyorsított változásáról. a lakáskultúra fejlődésére utal az az adat, mely szerint évenként mintegy 20 millió forint értékű modern bútort vásárolnak a megye falusi háztartásaiban. szívesen és sokat áldoznak a háztartási munkák megkönnyítésére: öt év alatt 16 000 mosógépet, 12 000 centrifugát, porszívót és hűtőszekrényt vettek csupán a falusi háztartásokban, televízióból pedig 7 000 talált gazdára. az italboltok, az úgynevezett talponállók száma gyorsan csökkent, s helyettük színvonalas szórakozási lehetőséget nyújtó kisvendéglők, cukrászdák, eszpresszók nyílnak. a statisztika szerint 1961 óta 9 millió adag presszókávét mértek ki a csongrád megyei falvakban és 42 millió forint értékű cukrászsüteményt adtak el./mti/

..

16.15/gy

16.15/gy

- 42 -

bb. 58. bekapcsolták az országos villamosenergia-hálózatba a tatabányai alumíniumkohót

vid-szf/lk/4/ká/gy/czn

1967. április 12.

nagyjelentőségű beruházás próbajeme kezdődött meg szerdán a tatabányai alumíniumkohóban. átadták rendeltetésnek az új 120 kilovoltos fogadóállomást, amelynek közvetítésével ezentúl az országos hálózatból kapja az alumíniumgyártáshoz szükséges napi 720 000 kilowattóra villamosenergiát.

eddig kizárólag az 1-es számú tatabányai hőerőmű látta el árammal az üzemot. a régi, korszerűtlen erőműnek azonban minden kilowattóra energia előállításához ezer kalóriával többre van szüksége, mint a modern erőműveknek, ezért fokozatosan leállítják és csak csúcsterhelési időszakban veszik majd igénybe. így nagy összeget takarítanak meg a népgazdaságnak.

a fogadóállomás és a hozzátartozó transzformátorrendszer, valamint a vezeték építésére az eredetileg tervezett 21,5 millió forintból 3 millió forintot megtakarítottak./mti/

..

bb. 60. vizeink védelme a szintetikus mosószerek káros hatásai ellen - április 12. a nehézipari minisztériumban

1 tz/gk/3/gy/cz

1967. április 12.

a nehézipari minisztérium vegyipari műszaki főosztálya és az országos vízügyi főigazgatóság vízminőségi felügyelete kedden ankétot tartott a nehézipari minisztériumban. dr. korányi györgy főosztályvezető elnökletével arról tárgyaltak, milyen káros hatást gyakorolnak vízgazdálkodásunkra a szintetikus mosószerek hatóanyagai, és miképpen lehet ezeket a következményeket elhárítani.

több előadás hangzott el a feladat technikai megoldásáról. dr. bakács tiberius professzor, az országos közegészségügyi intézet főigazgatója pedig a kérdés egészségügyi vonatkozásairól szólt. c. kortland, az amszterdami shell kutató laboratórium munkatársa a hatóanyagok biológiai lebontásának lehetőségeiről tartott előadást. a filmvetítéssel kísért előadásorozat után kialakult vita nagymértékben segítette elő azoknak a módszereknek a meghatározását, amelyekkel vízkészleteink tisztasága megővhető.

a tudományos jellegű tanácskozást követő külkereskedelmi vonatkozású megbeszélések szerdán délután fejeződtek be./mti/

16.20/11

16.20/11

-43-

bb. 55. megszólalt kakukk a mecsekben - „menyasszonyi diszben,
a szomolyai cseresznyés - az első balatoni fürdőzők

ö/vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. április 12.

a szokatlanul meleg tavaszi időben a növény- és az állatvilág hirtelen pótolta azt a viszonylagos „lemaradását”, amelyet az előző hetek hűvös időjárása okozott. az ország déli vidékén - a pécsi kertekben - virágbaborultak az orgonabokrok, amelyek egyébként csak április második felében szokták felöltöni diszüket. a város feletti dombok déli lejtőjén valószínű piros-fehér viráguhatagot teremtett a teljes tavaszi díszében pompázó körülbelül félmillió gyümölcsfa. a mecseki erdőkben megszólalt a legjellegzetesebb hangmadár: a kakukk. az erdészek megfigyelése szerint ezek a madarak már napok óta ott-tartózkodtak, s csak a melegre vártak, hogy a hangjukat hallhassák. a meleg hatására ugyancsak a szokottnál korábban megkezdődött a cserebogarak tavaszi rajzása is. az ország legészakibb vidékén - borsod megyében - ugyancsak egyik napról a másikra virágba borította a gyümölcsfákat a hirtelen „be-robbant”, meleg. tokajhegyalján szerdán reggel még csak bimbóztak, délután azonban már teljes virágpompájukban „élveztek”, a bőséges és erős napsütést az e vidéken őshonos mandulafák. gönc környékén több mint 30.000 kajszibarackfa pompázik rózsaszínben a házi kertekben és a nagyüzemi gyümölcsösökben. a híres szomolyai cseresznyés kertek mintegy 20.000 fája is „menyasszonyi diszt”, öltött. a virágzás itt is, csak úgy, mint az ország más vidékein a korábbi éveknél erőteljesebb és jó termést ígér.

somogyban valószínű kánikula volt szerdán, kizöldeltek a vadgesztenyefák, nyírfák és az orgonabokrok. népesek voltak a dél-balatoni strandok. a fürdőruhára vetkőzött vendégek nagyobb része még csak napozott, egyesek azonban már meg is mártogatták magukat a 16 fokos vízben. /mti/

--

17.25/il

17.25/il

17.10/2

-44-

bb. 57. növényvédelmi tanácskozás nyiregyházán

vid/kz/sk/4/ká/il/cz

1967. április 12.

a társadalmi és politikai tömegszervezetekkel együttműködve növényvédelmi tanácskozást rendezett szerdán a szabolcszatmár megyei tanács nyiregyházán. a megjelent több mint 300 termelősövetkezeti és állami gazdasági szakember előtt dr. p. szabó gyula, a megyei tanács elnökhelyettese ismertette e fontos gyümölcsstermelő megye növényvédelmi helyzetét. az elmúlt évben gazdasági terményt sikerült megmenteni a szervezett védelem révén a különböző kártevőktől. a veszteség azonban még mindig meghaladta a 200 millió forintot. nagy bálint, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója felszólalásában többek között arra mutatott rá, hogy a hazánkban évente felhasználta, mintegy 70.000 vagonnyi növényvédelmi anyag, - elsősorban a még sok helyütt tapasztalható szakszerűtlenség miatt -, nem érvényesül, kielégítő módon. itt az ideje, hogy bizonyos szemléleti változások történjenek. a különböző gombakártevők terjedését például, az eddigiekkel ellentétben, járválynak kell tekintenünk. emellett szólnak azok a gyakorlati tapasztalatok, amely szerint a reggel észlelt peronoszpóra góc másnapra nemcsak a táblát, hanem egy egész község határát megfertőzte. e gyorsan terjedő járványok megfékezéséért viszont csak komplex, társadalmi jellegű, egyszerre egész tájegységekre kiterjedő védekezéstől várható. a földművelésügyi minisztérium javaslatára éppen ezért a kistermelők már az idén olcsóbb növényvédelmi szerekhez jutnak, s ugyancsak az ő szükségleteik kielégítésére újabb 15.000 olasz gyártmányú házi permetezőgép kerül forgalomba.

a tanácskozással egyidejűleg a nyiregyházi józsef attila művelődési házban három napig nyitva tartó növényvédelmi kiállítás nyílt. /mti/

--

16.30/il

16.30/il

17.10/2

-45-

bb. 59. idegenforgalmi kirendeltség nagyhatádon

vid-szf/lk/1/ká/gy/cz

1967. április 12.

a növekvő idegenforgalom gyors lebonyolítására a somogy megyei tanács idegenforgalmi hivatala nagyhatádon kirendeltséget nyitott. az új idegenforgalmi hivatal elsősorban a jugoszlávia felől érkező vendégek fogadását bonyolítja majd le. a kirendeltséget szerdán adták át rendeltetésének a megyei szervek képviselői.

/mti/

..

bb. 61. sikkasztott vaslemezzel üzleteltek

t bc/lk/zs/2/gy/cz

1967. április 12.

nagy mennyiségű horganyzott vaslemez elsikkasztásával kapcsolatos bűnügyben ítéltkezett szerdán a fővárosi bíróság.

turjányi jános 31 éves gépkocsivezető összejátszott rakodómunkásokkal, s az ém építőipari anyagellátó és készletező vállalat telepéről történt szállítások alkalmával a lemezek egy részét eltulajdonították, majd anyagbeszerzőknek eladták. az ügy több szereplője egyéb visszaéléseket is elkövetett.

a bíróság turjányi jánost öt, sági miklós anyagbeszerzőt hat, böcz károly raktárost négy, menczer lajos nyugdíjas, volt anyagbeszerzőt és csályi jános rakodómunkást három és fél, ligeti istván gépkocsivezetőt két, horváth antal gépkocsivezetőt másfélévi szabadságvesztésre ítélte. az ügy más szereplőit rövidebb tartamu szabadságvesztésre, illetve javító-nevelő munkára ítélte a bíróság, s több elítéltet összesen mintegy 290 000 forint kártérítésre kötelezett. /mti/

..

bb. 62. a bécsi „europahaus,-ban

lk/zs/gy/cz

1967. április 12.

május 4- június 3 között megrendezésre kerülő nemzetközi grafikai kiállítás előzetes zsűrizésén pásztor gábor grafikusművész „vers apostolokról,, című grafikájával 2. díjat nyert. a grafika babits mihály versének illusztrációja. /mti/

..

16.55/gy

1701 zsh

1730 R

- 46 -

bb. 63. felborult a pótkocsi - hárman súlyosan, tizennégyen könnyebben megsérültek

vid/fm/sk/3/ká/il/cz

1967. április 12.

kedden az esti órákban súlyos közúti baleset történt komárom megyében. a tatal „egyetértés,, termelőszövetkezet pótkocsis zatorja 28 személyt szállított tardosbányáról tatára. tardosbánya és agostyán között egy erős emelkedőn huzatott fölfele hármas sebességgel a traktor. vezetője vissza akarta kapcsolni a sebességváltót, de ez nem sikerült és a fék is felmondta a szolgálatot. a jármű 16 métert gurult vissza az emelkedőn, keresztbe vágódott az uttesten és a pótkocsi felborult. utasai közül hárman súlyos, tizennégyen pedig könnyebb sérülést szenvedtek. a rendőrség vizsgálatot indított a baleset okának kiderítésére. /mti/

..

bb. 64. szovjet tudós előadása a tit salgótarjáni értelmiségi fórumán

vid/fm/sk/1/ká/il/cz

1967. április 12.

o. n. paskevics, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a belorusz tudományos akadémia közgazdasági intézetének igazgatója, „a szovjetunió gazdasági reformja,, címmel nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott szerdán a tit salgótarjáni értelmiségi fórumán. /mti/

..

bb. 65. fiatal orvosok megyei fóruma egerben

vid/fm/sk/2/ká/il/cz

1967. április 12.

akisz heves megyei bizottságának kezdeményezésére szerdán egerben összehívták a fiatal orvosok első megyei fórumát. heves megye gyógyintézetéből és egészségügyi körzeteiből mintegy 60 fiatal orvos jelent meg a tit értelmiségi klubjában, ahol dr. osváth gábornak, a megyei kórház igazgató-főorvosának bevezető előadása alapján a fiatal orvosok társadalmi tevékenységéről tárgyaltak.

a tanácskozáson számos „interpelláció,, is elhangzott, amelyet a jelenlevő közigazgatási, szakigazgatási, valamint kisz-vezetők adtak választ. /mti/

..

17.00/gy

1701 zsh

1730 R

- 47 -

embargo 19.30 óráig!

bb. 66. a jugoszláv kommunisták szövetsége képviselőinek budapesti látogatása

k hi/tr/zs/gy/cz

1967. április 12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására albrecht roman, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, és luka soldics, a jksz kb külügyi osztályának helyettes vezetője baráti látogatást tettek hazánkban.

a látogatás során a két testvérpártot kölcsönösen érdeklő nemzetközi kérdésekről eszmecsere folytattak komócsin zoltánnal, nyers rezsóvel, az mszmp politikai bizottságának tagjaival, a központi bizottság titkáraival és puja frigyessel, az mszmp központi bizottsága tagjával, a külügyi osztály vezetőjével.

a jksz képviselőit fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára. a jugoszláv vendégek látogatást tettek az egyesült izzóban. a megbeszéléseken részt vett dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete./mti/

.-.

bb. 69. elhunyt karaus jános

i pr/hné/zs/1/gy/cz

1967. április 12.

karaus jános, nyugalmazott rendőrezredes, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, 61 éves korában elhunyt. 1931 óta volt tagja a pártnak, ebben az évben kapcsolódott be a munkásmozgalomba pesterzsébeten, terjesztette az illegális sajtót, röplapokat, s szabotázsakciót szervezett munkahelyén, a fegyvergyárban. 1944 március 19-e után illegalitásba vonult, de továbbra is részt vett a mozgalomban. 1944 augusztusa után a kőbányai partizánok soraiban harcolt. a felszabadulás után a rendőrségnél kamatoztatta a mozgalomban szerzett tudását, s itt dolgozott nyugdíjazásáig.

hamvasztás előtti bucsuztatása április 15-én, 1/2 11 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp 20. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség.

/mti/

.-.

17.50/11

-48-

17⁴⁴ 2^{el}

18³⁰ 2

bb. 68. hivatali hatalommal visszaélve mekkárosították a társadalmi tulajdont - 12-16 hónapi szabadságvesztésre ítélték a szolnoki városi tanács négy volt dolgozóját

vid-fm/tné/4/11/cz

1967. április 12.

a szolnoki járásbíróóság ítéletet hirdetett a szolnoki városi tanács négy volt dolgozójának büntjében. berencsi péter, pinter lászló és torkos lászló - pélyi ferenc osztályvezető tudtával és beleegyezésével - telkekkel spekuláltak. saját részükre a város külső területén négyszögölenként tíz forintért telkeket vásároltak. az alacsony értékű telkeket azután, amelyeknek a négyszögölenkénti értéke 180-200 forint volt. az árkülönbséget azonban nem fizették be. a hivatalos árnál lényegesen alacsonyabb összegért vásároltak meg építő anyagokat is a városi tanács által szanált épületekből. a hivatali hatalommal való visszaélés révén 95 ezer forint kárt okoztak a társadalmi tulajdonban. a bíróság a vádlottakat 12 hónaptól 16 hónapig terjedő szabadságvesztésre ítélte és kötelezte őket az okozott kár megtérítésére. az ítélet nem jogerős. /mti/

.-.

bb. 71. megválasztották a ruházati ipari dolgozók küldöttait a szot kongresszusára

tsz/gg/1e/il/1/

1967. április 12.

szerdán a férfifehéreneműgyárban megtartották a ruházati ipari dolgozók szakszervezetének küldöttgyűlését. az iparág dolgozóinak 200 küldötte, akik résztvesznek majd a szakszervezeti kongresszuson, hat küldöttet választottak a szakszervezetek országos tanácsának kongresszusára. az értekezleten varga józsef a ruházati ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára tájékoztatta a résztvevőket az alapszervi szakszervezeti választások eredményeiről, az iparág közvetlen feladatairól és az új gazdasági mechanizmus előkészületeiről. /mti/

.-.

17.55/11

18⁰⁴ 2^{el}

18³⁰ 2

-49-

/ az osztályvezető
hozzájárulásával belterületire cserélték át...

bb. 67. elhunyt solt lajos

i pr/hné/zs/1/gy/cz

1967. április 12.

solt lajos, nyugállományú honvédezedes, a párt- és munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja, 59 éves korában váratlanul elhunyt. a második világháború során fegyverrel a kézben harcolt a fasizmus ellen, majd a felszabadulás után a magyar néphadseregben teljesített - magas beosztásokban - szolgálatot. érdemeiért több alkalommal részesült kitüntetésben.

a temetése április 15-én, 1/2/ 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 2. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
honvédelmi minisztérium./mti/

..

bb. 70. dr. biró józsef hazaérkezett genfből

t sz/gg/1e/1/gy/cz

1967. április 12.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter szerdán hazaérkezett genfből, ahol résztvett az ENSZ európai gazdasági bizottságának jubileumi ülésén. a miniszter fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, bojti jános külügyminiszterhelyettes és római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes./mti/

..

bb. 72. magyar-jugoszláv megállapodás a határmenti áruforgalomról

t sz/gg/1e/2/gy/cz

1967. április 12.

a magyarországi és jugoszláviai közötti áruforgalom, valamint a két ország belső piaci áruválasztékának bővítése érdekében dr. mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes és teodoszije glisics jugoszláv szövetségi külkereskedelmi miniszterhelyettes budapesti szerdán a külkereskedelmi minisztériumban megállapodást írt alá a magyar és jugoszláv határmenti területek áruforgalmáról.

az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt dr. dusan csalics jugoszláviai budapesti nagykövete./mti/

..

17.55/gy

- 50 -

1804 zeh

1830 z

bb. 73. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

gy/cz

1967. április 12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága április 12-én, szerdán ülést tartott. az ülés napirendjén szerepeltek: tájékoztató a nemzetközi kérdésekről; jelentés az országgyűlési képviselő- és tanácstagi választásokról, valamint szervezeti és személyi kérdések.

komócsin zoltán elvtárs, a központi bizottság titkára tájékoztatta az ülés résztvevőit az időszerű nemzetközi kérdésekről.

a központi bizottság meghallgatta biszku béla elvtársnak, a központi bizottság titkárának összefoglaló jelentését az országgyűlési képviselő- és tanácstag választásokról. a központi bizottság mindkét beszámolót vita után egyhangúlag tudomásul vette.

kádár jános elvtárs, a központi bizottság első titkára ismertette a politikai bizottság szervezeti és személyi vonatkozású javaslatait. a központi bizottság a javaslatokat egyhangúlag elfogadta. ennek megfelelően:

cseterki lajos elvtársat, a központi bizottság titkárát beosztásából felmentette és egyidejűleg javasolja megválasztását állami munkakörbe.

orbán lászló elvtársat - állami megbízatása miatt - felmentette a központi bizottság osztályvezetői beosztásából.

aczél györgy elvtársat megválasztotta a központi bizottság titkárának.

lakos sándor elvtársat, a társadalomtudományi intézet igazgatóját megválasztotta a központi bizottság agitációs- és propaganda bizottsága tagjának.

a központi bizottság az országgyűlés megalakulása alkalmából állást foglalt az államirányítást érintő szervezeti és személyi kérdésekben, elhatározta, hogy ennek megfelelő javaslatokat tesz a hazafias népfrent országos tanácsa elnökségének./mti/

..

18.05/gy

1809 zeh

1830 z

- 51 -

bb. 74. schweitzer professzor a budapesti műszaki egyetem
tiszt. életbeli doktora

t fe/gk/zs/11/6/cz

1967. április 12.

a budapesti műszaki egyetem szerdán ünnepi tanácsülé-
sén tiszteletbeli doktorná avatta dr. schweitzer pák henrik
professzort, a pennsylvaniai state college nyugalmazott taná-
rát.

dr. gillemot lászló rektorhelyettes megnyitó szavai
után dr. varga józsef a gépészmérnöki kar dékánja méltatta
schweitzer professzor tudományos munkásságát, gazdag élet-
pályáját. a többi között elmondotta, hogy schweitzer professzor
gépészmérnöki oklevelét 1917-ben a budapesti műegyetemen szereze-
te. már egyetemi tanulmányai alatt kitünt, mint a horváth ig-
nác-pályázat nyertese. 1920-ban az egyesült államokba vándorolt
és 1923-ban - alig harminc éves korában - egyetemi tanárnak
hívták meg a pennsylvaniai állami egyetemre, ahol megalapítot-
ta a diesel-motor kutatási laboratóriumot. az ott elért kiváló
eredmények világszerte ismertté tették nevét.

schweitzer professzor mint feltaláló is egyike a világ
legismertebb szakembereinek. az ő nevéhez fű-
ződik a lycoming kétütemű diesel -motor feltalálása, javaslatai
és tanulmányai alapján fejlődött ki a diesel-motorok objektív
fűstmérése, egyik legújabb kutatási eredménye az optimalizáló
szabályozó rendszerekre vonatkozik.

a magyar származású neves professzor hazájával, a magyar
egyetemekkel és tudományos intézményekkel több évtizedes távol-
léte alatt is szoros kapcsolatot tartott és tart fenn. publiká-
cióit rendszeresen megküldi a hazai egyetemnek és ezek ér-
tékes segítséget nyújtanak a tudományos tevékenységhez.

a beszéd elhangzása után gillemot professzor ünnepélye-
sen átnyújtotta a tiszteletbeli doktori oklevelet schweitzer
professzornak, valamint az aranydiplomát 50 éves mérnöki tevé-
kenysége elismeréseként.

schweitzer professzor meghatott szavakkal mondott kö-
szönetet a megtiszteltetésért.

/folyt. köv./

18.15/gy

1967. ápr.

1967. ápr.

- 52 -

bb. 74. /schweitzer professzor... 1. folyt. / 11

az ünnepélyes eseményen a meghívottak soraiban jelen
volt dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, to-
vábbá a társ-egyetemek vezetői és schweitzer professzor régi
pályatársai. ott volt j. theodore papendorp, az egyesült államok
budapesti nagykövetségének első titkára és anton pischinger
professzor, a grazi egyetem tanára is.

az ünnepség után az egyetemi tanács schweitzer professzor
tisztületére fogadást adott.

x x x

dr. schweitzer pák csütörtökön délután 3 órakor a bu-
dapesti műszaki egyetem kémiai épületében „optimalizáló szab-
bályozó rendszer”, címmel tart előadást legújabb kutatásainak
eredményeiről. /mti/

--

bb. 75. megyei földművesszövetkezeti kiállítás kecskeméten

vid szf/sk/2/11/cz

1967. április 12.

kiállítást rendeztek a bács-kiskun megyei földműves-
szövetkezetek fejlődéséről kecskeméten. a kiállítást -
a szövetség 6. kongresszusára való készülődés jegyében -
brachna jános, a szövetkezetek megyei központjának elnöke nyi-
totta meg szerdán délután, a meszöv-székházában. terménybemuta-
tó pavilonokkal rendezték be a háromemeletes székház minden szint-
jét. a kiállítás részletesen szemlélteti a megye földművesszö-
vetkezeti mozgalmában bekövetkezett fejlődést, s bemutatja a me-
gye földművesszövetkezeti kereskedelme által forgalmazott legfon-
tosabb háztartási és mezőgazdasági árucikkeket is.

a kiállításra meghívták a székesfehérvári villamosági-
televízió és rádiókészülékek gyárát is, amely külön teremben állít-
ja ki televízió- és rádióújtonságait. /mti/

--

18.35/11

-53-

1967. ápr.

1967. ápr.

bb. 81. felmentés, kinevezés

k cz/tm/gy/cz

1967. április 12.

a minisztertanács aczél györgyöt, a művelődésügyi miniszter első helyettesét - más megbízatására tekintettel - tisztességéből felmentette, s dr. orbán lászlót a művelődésügyi miniszter első helyettesévé kinevezte./mti/

18.40/gy

..--.

bb. 77. a csehszlovák nemzeti front küldöttségének látogatása tolna megyében

vid-fm/tné/3/ká/1l/cz

1967. április 12.

két napot tolna megyében töltött és a hazafias népfrent munkáját tanulmányozta a csehszlovák nemzeti front hazánkban tartózkodó küldöttsége. a vendégeket kedden délelőtti szekszárdon a hazafias népfrent tolna megyei bizottságának vezetői fogadták, majd a megyei pártszékházban tartott baráti eszmecsere k. papp józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára tájékoztatta őket a megye lakosságának életéről. a küldöttek ezután gyönkre utaztak, ahol megtekintették az árva gyermekek otthonát, a tanyai diákok kollégiumát, majd részt vettek a községi népfrentbizottság ülésén.

szerdán délelőtti deésre, a sárközi népművészek szövetségi székházába látogattak a csehszlovák vendégek, majd szekszárdon megtekintették a béri balogh ádám muzeum gyűjteményeit. délután zomba községet s a helyi parasztszövetet iszt keresték fel, majd a községi művelődési házban barátságos esten találkoztak a falu lakosságával. /mti/

..--

18.45/1l

-54-

1972.2.2.

1952

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 66. sz. a jugoszláv kommunisták szövetsége képviselőinek... című hírlink második sorában albrecht roman helyett albrecht roman, továbbá harmadik, illetve negyedik sorában luka soldics helyett luka s z o l d i c s irandó./mti/

..--

bb. 76. osztrák gépipari szakemberek budapesten

1 sz/hné/1e/2/gy/cz

1967. április 12.

a technoimpex magyar gépipari külkereskedelmi vállalat meghívására szerdán budapestre érkezett az osztrák gépipari szakértőinek 35 tagú csoportja. tagjai között vannak a legjelentősebb osztrák gépipari vállalatok - mint például a simmering graz pauker, az österreichise alpine montane, az elin union és a bömler cég - mérnökei. a vendégek felkeresik a szerzőszámipari művek néhány gyáregységét és megtekintik a csepeli szerszámgyárat.

a vendéglátók szerdán délután a technika házában fogadást és filmbemutatót rendeztek az osztrák szakemberek tiszteletére. a vendégeket varga béla a technoimpex vezérigazgatóhelyettese üdvözölte./mti/

..--

bb. 78. szakszervezeti megyei küldött-közgyűlések

vid-szf/tné/gy/cz

1967. április 12.

négy megyében ülésezett szerdán a szervezett munkások parlamentje.

a szakszervezetek baranya megyei tanácsának pécsi küldöttértekezletén az elnöklő biró sándor, a kpvd sz megyei titkára köszöntötte a 125 000 szervezett baranyai dolgozót képviselő közel kétszáz küldöttet, valamint a meghívottakat, köztük dr. nagy józsefet, az mszmp baranya megyei bizottságának titkárát és kovács istvánt, a szot elnökségének tagját, a medosz főtitkárát. a négyéves munkáról összeállított írásos beszámolót bogár józsef, az szmi megyei vezető titkára egészítette ki, megemlítve, hogy a küldöttértekezlet előtt csaknem 16 000 szakszervezeti tagot választottak meg az üzemek, intézmények különböző szakszervezeti funkcióiba.

/folyt. köv./

19.00/gy

1902.2.2.

1930.2.2.

- 55 -

bb. 78. /szakszervezeti...1.folyt/11

a szakmák képviselőit nyolc megyebizottságot, a postás és vasutas dolgozókat tömörítő két területi bizottságot, továbbá a szén- és ércbányászokat képviselő két megyei jogú szakszervezeti bizottságot választottak. a vezető ségválasztó gyűléseken százezer baranyai szervezett dolgozó vett részt. a hozzászólások után a megyei küldöttértekezlet megerősítette a szakmai területi bizottságok korábban megválasztott vezetőségét, majd 57 tagu szakszervezeti megyei tanácsot és öt tagu számvizsgálóbizottságot választott. az szmt elnöke ismét beck ferenc nyugdíjas bányász, vezetőtitkára bogár józsef lett.

a szakszervezetek tolna megyei tanácsa szekszárdon tartotta küldött-közgyűlést, a megyei pártbizottság székházában. a tanácskozáson részt vett k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára és dr. jókai loránd, a szot elnökségének tagja, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára is. schrottner károly, a szmt vezetőtitkára beszámolójában elmondotta, hogy tolna megyében a négy év előtti küldöttközgyűlés óta tízezerrel nőtt a szakszervezeti tagok létszáma. a szocialista brigádmozgalom mindjobban terjed a mezőgazdaságban is. fokozódik a műszaki értelmiségiek, gazdasági szakemberek együttműködése a munkásokkal, megélnékült a megyebeli szakszervezeti szervezetek kulturális nevelőmunkája. a szot és a szakmák csaknem hétmillió forinttal járulnak hozzá a művelődési otthonok felújításához. a résztvevők megválasztották az új vezetőséget: a tolna megyei szmt titkára ismét schrottner károly, elnöke pál józsef lett.

a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa küldött értekezletén a ságvári endre művelődési ház színháztermében az üzemek, vállalatok, intézmények szervezett dolgozóit 157 küldött képviselte, ezenkívül 60 meghívott is helyet foglalt a hallgatóság soraiban. jelen volt turzó lászló a szot elnökségének tagja, a bőripari dolgozók szakszervezetének főtitkára, ott voltak váczy sándor és zagyai jános, a megyei pártbizottság titkárai, fodor mihály, a megyei tanács vb elnöke. a megyei tanács nagy fejlődésről tanuskodó jelentését árvali istván megbízott megyei titkár terjesztette elő.

/folyt. köv./
19.15/11

-56-

1918 zeln'
1930 R

bb. 78. /szakszervezeti...2. folyt/11

a beszámolót követő vita után megválasztották a szakszervezetek új megyei tanácsát, majd a szmt megtartotta első ülését, s ezen megválasztotta az elnökséget. az szmt elnöke tabák lajos, vezető titkára árvali istván lett.

nyiregyházán, a megyei tanács nagytermében tartotta küldöttközgyűlést a szabolcs-szatmár megyei szmt, a megye 76.500 szervezett dolgozójának képviselőiben 127 küldöttel. megjelent dr. gombás sándor, a megyei pártbizottság titkára, dr. fekszi istván, a megyei tanács vb elnöke, vass imre, a szot elnökségének tagja, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára. dr. nagy károlynénak, az szmt megyei elnöksége tagjának megnyitója után a megyei szakszervezetek négyéves munkájáról szóló jelentést kanda pál, az szmt vezető titkára terjesztette elő. többek között elmondotta, hogy az elmúlt öt évben a foglalkoztatottak száma 5800-zal emelkedett a megyében. a beszámoló megvitatása után megválasztották a szakszervezetek szabolcs-szatmár megyei tanácsának 47 tagját, majd a 13 tagu elnökséget és tisztségviselőket. a szakszervezetek megyei tanácsának elnöke ismét kovacsics gyula, vezető titkára pedig kanda pál lett. /mti/

..

bb. 79. új zeneművek ősbemutatója debrecenben

vid fm/sk/5/ká/11/cz

1967. április 12.

szerdán a debreceni bartók-teremben - a hajdusági zenei hetek során - oratóriumi estet rendeztek, amelyen ősbemutatókra került sor. a debreceni kodály kórus és a kodály zoltán zeneművészeti szakiskola zenekara bemutatta szokolay sándor: a világok vetélkedése című kantátáját és ribári antal: a könnyek kútja című oratóriumát. a műsorban szerepelt még haydn: nelson miséje című műve. a szólókat barlay zsuzsa, marsay magda, szőnyi ferenc, antalffy albert és gázsó jános énekelte, vezényelt gulyás györgy liszt-dijas karnagy.

a bemutató alkalmával szokolay sándor kossuth díjas zeneszerző nyilatkozott az mti munkatársának:

- nagy öröm számomra, hogy a bartók évfordulóra korábban írt művem debrecenben mutatták be. a szöveget bartók béla írta élete utolsó éveiben, s eredeti terve az volt, hogy megszéníti, de erre már nem kerülhetett sor.

/folyt. köv. /

19.20/11

-57-

1944 zeln'

bb. 79. /uj zeneművek...1. folyt./1l

tulajdonképpen trilógiát szándékozott alkotni, amelynek első részét a cantata profana képézte volna, s a világok vetélkedése lett volna talán a második része a trilógiának. számomra nagy élményt jelentett, hogy zenei alkotója lehettem. ahogyan a kodály kórus a zenekarral és a szólistákkal ezt a művet szenvedéllyel tolmácsolja, bennem azt az érzést keltette: csak azok énekelhetnek így, akiket a muzsika, a dal friss varázsa teljességgel áthat. tervbe vettem, hogy a hamlet opera befejezése után, - amellyel ez év végére készülök el - a debreceni kodály kórus részére új kórusművet írok. /mt1/

..-

bb. 83. tetőzött a tiszta negyedik árhulláma - a bodrog tovább árad - gátszakadást akadályoztak meg a hanyi belvízfűcsatorna torkolatánál

1 sb-vid/tr/gy/cz

1967. április 12.

a csehszlovák vízügyi szolgálat jelentése szerint az ondava még jelentős vízutánpótlást szállít a bodrogba, amelynek árhulláma szerdán délig felsőberekkinél 614 centiméterre duzzasztotta a folyót, s még árad - a víz. az ismét hat méter feletti vizet tartó bodrog-közi gátakon immár 42. napja dolgoznak lankadatlanul a harmadfoku készültség erői és további gátszakadásra készülnek fel. ezért a folyó baloldali védelmi vonalain gyors ütemben javítják a gátak tetejét - amelyet az esőzések megpuhítottak és a járművek kerekai megrongáltak - hogy mielőbb újra megindíthassák a gépkocsiközlekedést. a töltések tetejét a csehszlovák határtól a tokaji torkolatig homokos földdel terítik be. a hullámverések megfékezésére pedig a veszélyeztetett, széljárta helyeken összesen 15 kilométer hosszú rőzsesort rögzítettek a gátak oldalára. az árvédelmi munkákhoz mind több segítséget nyújtanak a bodrog-közi termelőszövetkezetek is. a ricsei közös gazdaság magszáritóját, a zalkodi termelőszövetkezet pedig dohánypajtaút kölcsönözte a vízügyi igazgatóságoknak, s ezekben, illetve a sárospataki téglagyárban száritották meg a korábbi védekezésnél használt, de most már kiürített és kimosott földes zsákokat. eddig mintegy 50 000 homokzsákot száritottak meg és helyeztek el a készletlenti raktárakban. a bodrog magasodó áradásával erősödött a gátakra nehezedő víz nyomása, s hatására fokozódott a szivárgás, s így újabb szakaszokon szigetelték a töltések oldalát műanyagfóliával. a kengyeli töltésnél, valamint felsőberekki és halászhomok környékén több helyen újabb szorító gátakkal lokalizálták a gát mögött felfakadt vizet.

/folyt. köv./
19.45/1l

-58-

bb. 83. /tetőzött a tiszta... 1. folyt./ gy

a szamos, a körösök és a maros felső szakaszairól kis áradást jeleztek, de a vízügyi szakemberek véleménye szerint a visszintemelkedés jelentéktelen és nem befolyásolja a tiszta vízének levonulását. a többi mellékfolyón szerdán folytatódott az apadás, s miután az utóbbi 24 órában nem volt számottevő csapadék, tovább javul az árvédelem helyzete.

a tiszta negyedik árhulláma szerdán hajnalban a legfelső smagyar szakaszon, tiszabecsnél tetőzött 310 centiméteres vízzszinttel. ez az áradás tehát jóval elmaradt az előző ideai árhullámok 440, 436 és 346 centiméteres tetőző szintjétől, illetve az 1947-ben feljegyzett 573 centiméteres maximumtól. a középső és az alsó szakaszon sem éri el tehát a víz a korábbi szintet, de „tartósítja”, elnyújtja az áradás levonulását. tiszabecsnél viszonylag gyorsan csökkent a víz, néhány órával a hajnali tetőzés után már 14 centiméteres apadást mértek. a tiszta a magyar szakaszon csongrádig árad lejjebb apad. a negyedik árhullám miatt szerdán tokajtól záhonyig óvatosságból elrendelték az elsőfoku készültséget. a saját torkolatától szegedig továbbra is másodfoku készültség védi a tiszta gátjait. ezenkívül változatlanul elsőfoku készültségben tartanak megerősített figyelőszolgálatot a tiszta hét mellékfolyóján. szerdán összesen 4 500 ember dolgozott a gátakon és 65 nagy földmunkagép, továbbá 210 szállítójármű segítette a munkát.

a belvízzel borított területeken nagy veszélyt hárított el a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság. a heves és szolnok megye egy részének belvizét levezető hanyi-belvízfűcsatorna jobboldali töltése ugyanis a torkolat közelében váratlanul megrepedt és 20-30 centiméternyire megcsuszott. a több mint hét méteres vízréteget tartó gát átszakításával nagyterületet öntött volna el a fűcsatorna a jászágban. a vízügyi igazgatóság azonban a készletlenti erők haladéktalan bevetésével gyors és sikeres munkát végzett. többszáz homokzsákkal megerősítették, megtámasztották a töltés alját, oldalát, s így sikerült megakadályozni a szakadást. a vízügyi igazgatóság egyébként a két megyében már 65 napja dolgozik a belvízzel fedett földek víztelenítésén, s eddig 56 800 holdat szabadított fel az elöntéstől. az országban jelenleg még 107 000 holdnyi területet takar a belvíz. a vízügyi igazgatóságok nagy szivattyutelepei és hordozható szivattyúi másodpercenként 280 köbméter vizet emelnek át a csatornákból a folyókba./mt1/

..-

19.55/gy

- 59 -

bb. 82. időjárásjelentés

tr/1L/cz

1967. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti, szerdán este:

meleg marad az idő. várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet, egy-két helyen futó esővel, mérsékelt, időnkénti megélénkülő délkeleti déli szél. meleg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 19-24 fok között. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

gy/cz

mai bb. 73. as sz. hírünk / ülést tartott... / 5. bekezdése után / ..állami munkakörbe./ új bekezdéssel a szöveg a következőképpen módosul:

orbán lászló elvtársat - állami megbízatása miatt - felmentette a központi bizottság osztályvezetői beosztásából.

párdi imre elvtársat felmentette a központi bizottság osztályvezetői beosztásából és egyidejűleg javasolja megválasztását állami munkakörbe.

aczel györgy elvtársat megválasztotta a központi bizottság titkárának.

bálint józsef elvtársat kinevezte a központi bizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetőjévé és megválasztotta a központi bizottság gazdaságpolitikai bizottsága tagjává.

/mti/ lakos sándor elvtársat....

--

20.15/gy

- 60 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

cz/tr/gy/cz

mai bb. 81-es sz. hírünket visszavonjuk és helyette a következő hirt adjuk:

felmentés, kinevezés

a minisztertanács aczel györgyöt a művelődésügyi miniszter első helyettesét, akit az mszmp központi bizottságának titkárává választotta meg, tisztségéből felmentette, s dr. orbán lászlót, a művelődésügyi miniszter első helyettesévé kinevezte. /mti/

--

21.00/gy

- v é g e -

- 61 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1967. április 12.

bb. 80. az elnöki tanács ülése

t bc/gk/zs/6/gy/cz

1967. április 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa szerdán délután ülést tartott.

a minisztertanács javaslatot tett az elnöki tanácsnak mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium szervezésére, hogy az eddig több főhatóság által ellátott feladatokat az új minisztérium egy kézbe véve magasabb színvonalon biztosítsa a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az erdészeti komplex fejlesztését, valamint a földek védelmével kapcsolatos állami érdekeket.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet alkotott, amely intézkedik a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium szervezéséről, s ebben egyesíti a földművelésügyi minisztérium, az élelmezésügyi minisztérium, az országos erdészeti főigazgatóság és az állami földmérési és térképészeti hivatal jogkörét és feladatait.

e törvényerejű rendelet intézkedik az építésügyi minisztériumnak építésügyi- és városfejlesztési minisztérium-má történő átszervezéséről is. ez a minisztérium - eddigi hatáskörének megtartása mellett - a városfejlesztés jelenleg más minisztériumok és hivatalok között megosztott ügyköreit egyesíti.

/folyt. köv./

18.48/gy

18.12.20

- 1 -

bb. 80. / az elnöki tanács.... 1. fejezt. / gy

a március 19-i választások eredményeként az egész országban - községektől a megyéig - megalakultak az államhatáron és az államigazgatás helyi szervei, s e folyamat betetőzéseként az új országgyűlés április 14-i alakuló ülésén megválasztja az országgyűlés elnökségét, a népköztársaság elnöki tanácsát, valamint a minisztertanácsot. ezt figyelembe véve, a kormány az elnöki tanácstól felmentését kérte, az elnöki tanács a kormányt - kérésének eleget téve - felmentette, egyben jelenlegi összetételében megbizta az új kormány megválasztásáig az ügyek vitelével. /mti/

..

18.55/gy

1401 bel

- 2 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 13.

bb. 1. még az idén megjelenik a nagy honvédő háború történetének két befejező kötete - a zrinyi kiadó terveiből

1 vt/j/zs/4/gy/cz

1967. április 13.

a zrinyi kiadó számos érdeklődésre számottartó alkotással jelentkezik a könyvpiacra. közzéteszik például a Legendás hírű Lovastábornok, bugyonij önéletrajzának második kötetét, amely Lovasroham címmel jelenik meg, s a szerző érdekes, élményekben, tanulságokban gazdag életutját ismerteti. szymon pilecki: ikarosznál bölcsebben című művében - amely külföldön nagy sikert aratott - számos fényképpel illusztrálva azzal foglalkozik, mi mindennel függ össze a korszerű repülőgépen utazó ember biztonsága, védelme. szimonov: minden nap hosszú című írását a háborús események megfigyelése, a személyes élmények fűtöttsége teszi vonzóvá az olvasó számára. a jugoszláv felszabadító háború egyik partizánegységének megalakulását, tevékenységét, fejlődését írta meg kovacsevics, az egység volt parancsnoka kapelai szkrák című könyvében. 1944-et, a német megszállás hónapjait idézi a gellért gábor történelmi riportjait magában foglaló lázas nyár című könyv.

a nagy honvédő háború története 1941-1945 című, nagy érdeklődést kiváltott hatkötetes sorozat két befejező kötetének kiadására is még ebben az esztendőben sor kerül. a tervek szerint június elején jelenik meg a szovjet szerzői munkaközösség monumentális történelmi művének ötödik kötete, amely a második világháború befejező évének eseményeit tárgyalja. a hatodik kötet bemutatja a szovjet nép győzelmének történelmi jelentőségét, részletes áttekintést nyújt a szovjetunió külpolitikájáról a háború kezdetétől a győzelem kivívásáig. /mti/

..

- 1 -

le